Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovenski dvotednik v Zedinjenih državah
The Largest Semi-Weekly in the United States of America

GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY

No. 9. — Št. 9. DULUTH, MINN., THURSDAY, JANUARY 29, 1914. — ČETRTEK, 29. JANUARJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Pogorelc Box 296

KONGRES GLASUJE ZA PREISKAVO STAVK.

W. F. OF M. PRIPOROČA VNIČENJE OBTOŽB. HOČE PREMESTITI SODBO. V COLORADI VLADA VOJAŠKA OBLAST. GUVERNER AMMONS ANARHIST. MATI "JONES" ZASTRAŽENA V BOLNIŠNICI.

Houghton, Mich., 27. januarja. Odvetniki W. F. of M. so predložili sodišču pritožbo glede velike porote, in navajajo, da je bila velika porota zoperzakonito zbrana in sklicana, da ni bilo nje posvetovanje tajno kakor zahteva postava, in da je imenovanje pobednega pravdnika George E. Nichlos neveljavno, zato ker se ni menoval posebni pravdnik zaradi tega, ker bi se moglo dokazati, da je pravilno izvoljen pravdnik nezmožen. Pri posvetovanju porotnikov so bili navzoči tudi guverner Ferris, generalni pravdnik Fellows, kompanijam naklonjen pravdnik Nichlos in trije stenografi, katerih noben ni bil postavno opravičen biti prisoten.

Če ne bo pritožba sprejeta bodo unijski odvetniki vložili prošnjo, da se vrši obravnava pri katerem drugem sodišču.

Charles H. Moyer in Charles Tanner se bosta predstavila sodišču še ta teden, da se bosta zagovarjala pred poroto.

Washington, 27. januarja. — Poslanska zbornica je glasovala s 151 proti 15 glasovi, da preišče kongres povod in stanje stavk na pakrenem okrožju v Michigan in premogarskih poljih v južni Coloradi. Predlogo je predložil poslanec Keating iz Colorade.

Zaslišavanje bodo vodil' pododbori, kateri bodo odpotovali kakor hitro bode vse potrebno pripravljeno. V resoluciji je dana zaslševalcem moč poklicati in pod prisego zaslišati priče in zahtevati, da se pokažejo odboru vsi zapisniki. Preiskovalo se bo v Las Animas, Huerfano, Fremont, Grand Routt, Boulder in Weld county v Colorado in v Houghton, Keweenaw in Ontonagon county na Michigan.

Denver, Colo., 26. januarja. — "Mati" Jones, katero je anarhistični guverner Ammons ukazal iztirati iz Trinidada pred nekimi dnevi, je držana pod tujim imenom v San Rafael bolnišnici v Trinidad. Ko se je stara ženica vrnila med stavkarje zgrabili so jo vojaki ter jo siloma odtirali v bolnišnico, kjer je pod vojaškim varstvom.

V Trinidad je vstanovljeno vojaško sodišče, ki vlada z despotično roko. V Colorado vlada pod guvernerjem Ammons skrajna anarhija, ki se ne ozira na zvezne zakone. Vojaško sodišče se niti ne dotakne istih, ki so umorili stavkarje, ampak obleklo jih je v miliške suknje. Nasprotno pa ni nobenega varstva za one, katere zgrabi milica in jih tira pred sodišče. Vojaško sodišče vlada tiransko in meče v ječo vse one, kateri so potrebni stavkarjem za vodstvo in nasvet. V Coloradi se malo ozira na zvezno ustavo in skrajno potrebna je vladna preiskava.

PREDSEDNIK IMENUJE GEORGE GOETHALSA GUVERNERJEM.

Washington, 27. januarja. — Predsednik Wilson je podpisal danes odlok s katerim je vstanovil za panamsko ozemlje s 1. aprilom trajno vlado in imenoval je George W. Goethals-a prvim civilnim guvernerjem.

Col. Goethals še ni bil o imenovanju uradno obveščen, a to se bo zgodilo kakor hitro potrdi senat imenovanje.

DIVJE GROZODEJSTVO MEKSIKANSKIH USTAŠEV.

Mesto Meksiko, 25. januarja. — Stotnik Ramirez, ki je ubežal s par možmi zvezne vojske in je došel semkaj, je naznanil o divjem klanju s katerim so ustaši posekali blizu San Louis Potosi sto žensk in otrok in sto petdeset zveznih vojakov.

Ustaši so gnali vojake ženske in otroke na neko farmo, kjer so vse poklali.

JAPONEC POŠLJE BRYANU DVE TEŽKI REDKVI.

Mobile, Ala., 27. januarja. — S. Imura, tukajšnji japonski vrtnar, je poslal William Jenninges Bryan-u, zveznemu tajniku vnanjih zadev dve redkvi, kojih ena je tehtala 28 funtov in druga 30 funtov.

VELIKE POVODNJI NA ZAPADU.

Los Angeles, Cal., 26. januarja. Velikanske povodnji vsled neprestanega deževja delajo v južnem delu države Kalifornija ogromno škodo. Reke trgajo mostove, odnašajo hiše in podirajo železnice. Most pri Fillmore, ki je stal $40,000. — je zrušen. Sedem oseb je zgubilo dosihmal življenje.

ITALIJANSKA BANKIRJA USTRELJENA.

Chicago, 25. januarja. — Dva Siciljanca, katera sta bila vodje Mafije, sta bila ustreljena v italijanskem delu mesta.

Eden njiju, Antony Puccio, je lastnik več salunov in je bil prej zakotni bankir. Ustreljen je bil ko je stal na ulici in je, govoril z nekim rojakom. Policija je hitela na lice mesta. V istem trenutku sta se začula zopet dva strela in Rasana Despensa, italijanski bankir, se je zgrudil mrtev na tla. Zaprli so 25 Italijanov, a nihče neče ničesar vedeti o umorstvu.

NEGER LINČAN V DRŽAVI OKLAHOMA.

Muskogee, Okla., 27. januarja,. Neger Benjamin Dickerson, kateri je bil obdolžen umora trgovskega potnika Chaffin, je bil vzet rano zjutraj od tolpe mož iz ječe, ki ga je vlekla devet milj daleč in slednjič so ga obesili na drevo. Ko je Neger že visel so v truplo streljali.

Linčarji so se vozili v avtomobilih, ki so došli iz Oklahoma City. Polovica mož se je razšlo po mestu kot čuvaji, druga polovica je pa šla k ječarju in so zahtevali Zamorca. Ječar ga jim je izročil brez ugovora.

OLJE PRI KURJAVI ZAKRIVI PET SMRTI.

Quebec, Can., 27. januarja. — Trinajstletni Wilfrid Robin je skušal zakuriti v peči s pomočjo petroleja. Petrolej se je vnel in ž njim fantova obleka. Goreč deček je bežal med sorodnike za pomoč in devet se jih je od njega vnelo. Pet jih je umrlo in eden je na pragu smrti radi opeklin.

NAČRT RAZTRGATI AVSTRIJO ODKRIT.

Pariz, 26. januarja. — Časnik La Petite Republique poroča, da je bila razkrita tajna zarota sklenjena med Srbijo in Romunijo dne 10. januarja 1913, da bi napadli Srbija in Rumunija Avstroogrsko, če bi se ta vmešavala v zadnji balkanski vojski s posredovanjem v prid Bulgarije. Časnik trdi, da ste vedeli o tem sklepu Nemčija in Rusija, in ti dve državi bi dobili pri raztrganju del Avstroogrske. Pogodba določuje, da bi dobila Nemčija Češko in vse nemške dele Avstrije, Rusija bi dobila Galicijo in Bukovino, Srbija bi dobila Bosno, Hercegovino in Dalmacijo in celo Ogrsko, vzhodno od reke Tise. Slovenci in Hrvati bi prišli po tem načrtu pod Nemčijo, in Avstroogrska bi zginila z zemljevida. Nemčija bi dosegla most do Adrije.

DEČEK IZNENADI SODIŠČE Z IZPOVEDJO.

New York., 27. januarja. — Alfred Lehman slabotni mladenič komaj dvajset let star, je iznenadil sodišče s svojo izpovedjo, da je sodeloval pri metanju šestnajstih bomb, da ve o osemdesetih bombardiranjih, da ve skrivnosti dveh umorov, in da je bil v zvezi z večjimi tatvinami in požigi.

Lehman je bil poklican kot priča k obravnavi Angelo Sylvester, ki je obdolžen, da je vrgel bombo. Lehman pravi, da je dobil po $50. plače, če je vrgel eno bombo.

TRIJE USMRČENI V PLAZU V UTAH.

Stores, Utah., 27. januarja. — Plaz, ki je potegnil iz gore tukaj je usmrtil tri osebe, tri so pa težko ranjene. Plaz je razdejal štiri hiše. Plaz ledu in zemlje je izruval vsako drevo.

Trupla Ane Pakovič in dveh rudarjev, ki sta bila po narodnosti Grka so kmalu dobili iz plaza. Ljudje so bili vjeti v hišah in so zmečkani da jih ni spoznati. Plaz se je vtrgal poldrugo miljo visoko v gorah in se je vstavil pri hišah majnarske kempe.

DETE JE VZETO IZ MOŽKEGA TELESA.

Tokio, Japonska, 27. januarja. Japonski znanstveniki se zanimajo za operacijo v Kyoto bolnišnici, ker so vzeli iz moškega bolnika dete. Bolnik je bil rojen z malo bulo na levi strani želodca, katera je vedno rastla dokler ni bila tako velika kot dve moški glavi. Operacija se je zvršila z velikimi težkočami. V buli so našli nepravilno razvito dete. Profesor Osaki se je izrazil, da je bil povod tega slučaja napravljen že pred rojstvom bolnika, ker bi imela biti bolnik in odvzeto mrtvo dete dvojčeka.

ŠVEDI SE BOJIJO RUSOV.

Stockholm, Švedsko, 27. januarja. — Po vsej Švediji kroži strah, da bodo vdrli letos Rusi v severne pokrajine kraljevine Švedske, in da jim ne bo mogoče zoprovati, ker ne vzdržuje Švedska tam nikakih večjih vojaških sil, in jih tudi ne more tja postaviti, ker ni železnic niti vojašnic.

Ljudstvo je srdito na Ruse, posebno odkar so oblasti našle, da je Rusija zvedela po ogleduhih vse vojaške načrte Švedije. Tudi ruski poslanik v Švediji zlorablja svojo uradno moč.

DUCAT JAJC STANE V PARIZU $1.44.

Pariz, 28. januarja. — Sveža jajca se prodajejo tukaj po dvanajst centov eno. Skladiščna jajca od enega do deset let stara, stanejo šestdeset centov ducat.

VLADNA TVORNICA ZA ŽELEZNE PLOŠČE PRIPOROČENA.

Washington, 27. januarja. — Admiral Strauss je priporočal, da zgradi zvezna vlada svojo tvornico za tvorenje jeklenih plošč, ki se rabijo za zgradbo bojnih ladij.

Admiral Strauss je preračunal, da bi stala tona plošč $270. —, sedaj pa plačuje vlada nad $400. — za tono takih plošč privatnim tvrdkam. Tvornica, ki bi izdelala dvajset tisoč ton plošč na leto, bi stala enajst milijonov dolarjev, in tvornica za šest tisoč ton plošč bi stala šest milijonov dolarjev.

Kongresni odbor za mornarico je povabil admirala George Dewey da izreče svoje mnenje glede proračuna za mornarnco, ker se kongres ne strinja s povišanjem proračuna.

Glavni odbor, je priporočal, da se zgradi štiri nove bojne ladje, šestnajst rušilcev in osem torpedo čolnov.

GROZNA ŽALOIGRA V CANADI.

Hillsburg, Ont., 28. januarja — Edgar Simpson, 27 let star sin farmerja, je vstrelil očeta in mater, in potem, ko se je držal v svoji hiši vtaborjen nekaj časa pred oblegajočimi sosedi, je vstreli še sebe.

POLICIJA V BORBI Z IZGREDNIKI V CHICAGI.

Chicago, 28. januarja — Toplo vreme je vzelo tisočem krojačem in šiviljam delo in kruh, in obupano delavstvo se zbira okoli hujskačev zloglasne chicaške I. W. W., kateri spodbujajo brezdelne k izgredom.

Policija je imela težkoče razgnati izgrednike, in klici "linčajte policijo" so se čuli iz mnogih ust. Pet govornikov bilo je vječenih Med brezdelnim krojaštvom vlada skrajna beda.

FARMERSKA DRUŽINA ZGORI S HIŠO.

Parker, S. D., 25. januarja. — Viljem J. McCoy, njegova žena in štiriletni sin so zgoreli v hiši na njih farmi blizu tukaj.

PET IN SEDEMDESET VSMRČENIH V PANIKI.

Batavia, Azija, 26. januarja,. — Osem in petdeset otrok, šestnajst žensk in možki so bili vsmrčeni v paniki vsled ognja v gledališču s premikalnimi slikami na plantaži Surahaya. Žrtve so bile pohojene do smrti.

ŽUPAN PRELOMI ZAKON ARETIRAN.

Portland, Ore., 26. januarja. — Župan mesta Portland, H. G. Albee, je bil na ovadbo državnega delavskega komisarja aretiran, ker se ni držal državne postave, ki določa da smejo mestni delavci delati le osem ur.

ŠTIRI OSBE MRTVE V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Jockson, Mich., 26. januarja. — Tri milje severno od tukaj sta trčila skup osobni in tovorni vlak na Michigan Central železnici. Štiri osebe so bile vsmrčene in okoli ducat je ranjenih, nekaj jako nevarno.

PREMOG STANE MNOGO ŽIVLJENJ.

Washington, 26. januarja. — Vsakih sto milijonov ton premoga, ki se je skopal v Združenih državah v letu 1913, stane 429 življenj. Tako javlja poročilo iz zveznega urada za majnarstvo.

DELAVSKI VODITELJI DEPORTIRANI.

Cape Town, Južna Afrika, 28. januarja — Oblasti so deportirale zadnjo noč deset delavskih vodjev, ki so vodili stavko železničarjev. Močne straže odpeljale so jih v Durban tako tiho, da ni o deportaciji nihče vedel. O polunoči so jih vkreali na parnik Omgeni, kateri je odpeljal v Anglijo.

Petoria, Južna Afrika, 29. januarja — Sodnik John W. Wessels pred kojim je obtožen minister justice, obrambe in notranjih zadev glede deportacije vodjev, se je izrazil, da bi deportacijo sodnijsko prepovedal, če bi mu bila znana dejstva.

London, 29. januarja — Skrivnostna deportacija delavskih vodjev iz Južne Afrike v London brez vsake sodnijske obravnave je vzbudila v Londonu splošno nezadovoljnost. Časniki so mnenja, da kažejo ti skrajni koraki Botha-jeve vlade, da ni bil v JužniAfriki le štrajk železničarjev, ampak, da se je skušalo dvigniti splošno vstajo.

Glasgow, Škotsko, 29. januarja — Pri letnem škotskem delavskem zborovanju, ki je tukaj v zasedanju, se je sklenilo, da se odpokliče guverner Južne Afrike radi deportacije vodje stavkarjev.

PET OSEB ZGORI S STANOVANJEM.

Fargo, N. D, 26. januarja. — Dvanajst milj od mesta Fargo je zgorela družina George Bolzer-ja s hišo vred. Mož, žena in trije otroci so vpepeljeni. Sosedje so opazili požar rano zjutraj, a rešiti niso mogli ničesar, ker se je ogenj že preveč razširil.

POLJAKI HOČEJO ZBUDITI SOČUSTVO.

Chicago, 27. januarja. — Poljaki po Ameriki hitro širijo organizacijo "Poljski narodni zbor," katerega namen je objaviti svetu dejstva, kako tlačijo Nemčija, Rusija in Avstrija prebivalstvo raztrganega poljskega kraljestva.

Organizacija je vstanovila časnikarske urade, v Chicagi, Londonu, Parizu, Rimu, Bernu, Lembergu in Krakovu, od koder se pošiljajo v svet poročila tlačenja Poljakov. Organizacija hoče s časom doseči sočustvo vsega civiliziranega sveta, in obrniti se hoče za pomoč za rešitev krvaveče Poljske.

ANGLEŽKI PREMOGARJI SE VRAČAJO NA DELO.

London 27, januarja. — Stavka nakladačev premoga, ki se je začela v Londonu 21. januarja. se bliža koncu. Unijski delavci so glasovali, da se povrnejo na delo, ker so jim družbe zvišale plačo za 2 centa od tone. Deset tisoč mož je stavkalo.

DEVET DELAVCEV RANJENIH V PADCU 200 ČEVLJEV.

Terre Hante, Ind., 27. januarja. Devet mož je bilo poškodovanih, nekateri težko, ker je padel "cage" v Sanford premogovniku št, 1 dvesto čevljev globoko. Inženir ni mogel "cage" vstaviti.

PET RUDARJEV VSMRČENIH V UTAH.

Bingham, Utah, 27. januarja. — Ogenj v Boston bakrenem rudniku, ki spada Utah Copper kompaniji, je bil pogašen sinoči po tedenskem požaru. Pet oseb, med njimi trije Avstrijci (najbrže Slovenci) je zgubilo življenje.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

$40,000,000 BO IZDANIH ZA RAZVOJ ALASKE.

SENAT SPREJME PREDLOGO, KATERA DAJE PREDSEDNIKU NALOG ZGRADITI 1000 MILJ ŽELEZNIC V SEVERNEM OZEMLJU. DENAR IZ PRODAJE ZVEZNIH ZEMLJIŠČ SE BO PORABIL ZA PROJEKT. STROJI NA PANAMI NAJ SE VPORABIJO.

Washington, 25. januarja — Senat je sprejel včeraj s 46 proti 16 glasi predlogo za zgradbo železnice v Alaski, in je dal predsedniku Združenih držav nalog, da poskrbi za zgradbo 1000 milj železnice, ki naj bi ne stala nad štirideset miljonov dolarjev.

S predlogo se daje predsedniku moč, da izbere črte za zgradbo železnic od morja v notrino ozemlja, da zbere oprembo, sploh so se dale predsedniku vse moči za izpeljavo tega načrta.

Predloga določuje, da naj gre 75 odstotkov denarja iz prodaje zemljišč v Alaski v sklad iz katerega naj bi se pokrivali stroški za zgradbo te železnice. Za zgradbo alaške železnice so dani na razpolago stroji, ki so se rabili na Panami za zgradbo panamskega prekopa.

Senat si je pridržal pravico nastavljenja istih inženirjev, ki bodo imeli nad $3000.— plače na leto, in dal je tudi morebitnim poškodovanim vslužbencem pravico tožiti zvezno vlado za odškodnino po postavi iz leta 1882.

Predloga mora biti sprejeta še v poslanski zbornici in podpisati jo mora tudi predsednik predno postane zakon.

VSA NEMČIJA SLAVI CESARJEV ROJSTNI DAN.

Berolin, 27. januarja. — Danes je obhalaj cesar Viljem II. svoj pet in pedeseti rojstni dan.

Po celi Nemčiji se je slišalo navdušeno slavlje. V Berolinu so igrale zvečer vse vojaške godbe. V paradi so bili vsi inozemski zastopniki v slikovitih opravah. Zastopnik Združenih držav, James W. Gerard, se je vozil v avtomobilu. Bil je opravljen v civilni opravi. Pri arsenalu je bilo zbrano vse častništvo Berolina. Vdeležil se je tudi cesar Viljem s svojim šestimi sinovi in s svojim sprestvom.

HUDI IZGREDI V OGRSKI ZBORNICI.

Budapest, Ogrsko, 26. januarja. Med debato glede reforme časnikarskih postav se je vnel v poslanski zbornici tako hud izgred, da je bilo treba poklicati redarje. Vsled ostrega nastopa proti predsedniku zbornice je bilo vrženih iz dvorane kakih ducat poslancev med njimi grof Julij Andrassy, prešnji ministerski predsednik, in grof Aladar Zichy. Poslanec Desy je pozval ministerskega predsednika Tisza-ja na dvoboj.

Časnikarska postava se je v toliko predrugačila, da bo varovala vlado pred napadi od strani časnikov. S tem je potlačena svoboda Ogrske.

DRAGOCENA ŽIVINA ZGORI.

Carlton, Minn., 27. januarja. — Tukajšnji semenjski hlevi so zgoreli in ž njimi šest in dvajset plemenitih konj, en plemenit bik in 400 kurjadi. Vzrok ogenja je neznan. Škode je $25,000. —

USTAJA V HAITI SE ŠIRI.

Cape Haiti, 27. januarja. — Revoluciji v Haiti se širi po vsem severu republike. V nekatirih krajih se je vse prebivalstvo dvignilo zoper vlado.

Oba prejšnja bojna ministra, ki sta živela v prognanstvu, sta se vrnila v ape Haiti ki je v rokah ustašev.

ŠTIRI VSMRČENI NA MAURETANIJI.

Liverpol, Anglija. 27. januarja. Štiri delavci so bili usmrčeni in več je bilo ranjenih na parniku Mauretania, ker je eksplodirala steklenica v kateri je bil kondenziran plin za obnovljenje medenine.

OTROCI JEDO STRUP TRI MRTVI.

Halevile, Ala., 27. januarja. — Tri majhni otroci družine P. Rowland so mrtvi, ker so jedli strup za podgane, ko so bili stariši odsotni.

MORILEC ŽENSKE LINČAN.

Raleigh, N. C., 28. januarja — Tolpa mož je linčala Negra Jim Wilson, kateri je oskrunil in vmoril Mrs W. M. Lynch blizu mesteca Wedell. Guverner je poslal milico, a prišla je deset minut prepozno, da bi zabranila linčanje.

FARMERJI V ILLINOIS ORJEJO.

Decatur, Ill., 28. januarja — Vreme je postalo tako toplo, da orje stotine farmerjev po osrednjem Illinois.

VELIKANSKA VREDNOST DOMAČIH ŽIVALI.

Washington, 29. januarja — Vrednost domačih živali v Združenih državah v letu 1913 je bila po poročilu oddelka za kmetijstvo $5,891,220,000.

Konjev se je naštelo 20,962,000 s povprečno vrednostjo $109.32. Mul se je naštelo 4,449,000 s povprečno vrednostjo $123.95. Krav mlekaric 20,737,000 s povprečno vrednostjo $53.94. Druge goveje živine 35,855,000 s povprečno vrednostjo $31.13. Ovc 49,719,000 s povprečno vrednostjo $4.04. Svinj se je naštelo 58,933,000 s povprečno vrednostjo $10.40

OZDRAVILO GA JE.

Gosp. Mat. Pavlich iz Isett, Pa. pisal nam je sledeči list: Vaš cenik sem prejel, vendar sem kupil Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino pri enem naših lekarnarjev. Porabil sem samo štiri steklenice in sem bil popolnoma zdrav od svoje dolgotrajne želodčne bolezni. Ta list sem lastnoročno podpisal ter vam dovoljujem ga objaviti po časnikih". "Zahvaljujem se gosp. Pavlichu ter ga zagotavljam da ne bi bil mogel dobiti boljega zdravila, kakor je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino zelo dobro sredstvo pri boleznih želodca jeter in črevesa. Izčisti sestav ter ga ojača. Odpravi zabasanost. V lekarnah. — Jos. Triner, uvaževalec in izvrševalec, 1333—1339 So. Ashland Ave. Chicago Ill.

Revmatične neuralgične bolečine hitro prežene Trinerjev liniment, ki je izvrstno sredstvo za izvinjenja, otekline, hrbtobol in bolečine v prsih. Advr.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA SLOV. KAT. DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA.

Vsem cenjenim uradnikom, članom in članicam združenih društev sv. Barbare se uljudno naznanja, da glavni tajniški urad še ni prejel listin in knjig za novo plačilno lestvico, četudi je bilo določeno na redni konvenciji v Pittsburg, Pa., da bodo izdelane in poslane glavnemu tajništvu že začetkom meseca januarja. Ker se je ta obljuba prelomila, otežkočeno je delo vsem, zatorej prosim, potrpite. Obračam se do bratov postajnih tajnikov s prošnjo, da uredijo stvar kolikor je v njih moči brez listin in knjig, tako da bo potem, ko bodo razposlane knjige in listine, vsak lahko nagloma in brez zadržkov listine in knjige uredil. Konvenčnih sklepov se hočemo in moramo pri društvu sv. Barbare točno držati, vendar ker nimamo potrebnih tiskovin, in ker zavlačuje tiskarna zdelom, si ne moremo pomagati ne jaz in ne poverjenik tajniki.

Isti, ki imajo prejeti podporo se vljudno prosijo, da potrpijo nekaj dni. Nakopičilo se je mnogo dela v uradu, katerega ni mogoče takoj rešiti. Krivda temu je, ker se začne 25. januarja glavna seja; nekoliko je pa tudi krivo, ker je bil glavni blagajnik odsoten pri glavnem zborovanju K. S. K. J. Vse kar je zaostalo, rešeno bo v najkrajšem času.

Prosim tudi vse brate tajnike, da mi one knjižice, katere sem jim poslal, prej ko mogoče vrnejo, da se vsaj ena stvar uredi. K sklepu polagam vsem cenjenim bratom in sestram na srce, da delujejo za napredek in procvit naše dične organizaije in za blagor vseh članov in članic. — Z bratskim pozdravom

John Telban, glavni tajnik.

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Komisar Wm. A. Hicken je zopet eno uganil. Sedaj zahteva, da se vpelje občinska naredba, da bo moral vsak bartender vzeti licenco. Če bo bartender kaj zakrivil, odvzela se mu bo licenca, in s tem zgubil bo tudi službo.

— Mesto je sklenilo, da bo začelo z zgradbo dveh odvodnih kanalov (sewer) da se vposli brezdelne. V Duluth so vsakojaki brezdelni — med njimi tudi rokodelci trgovski pomočniki, pisarji, itd. Radovedni smo, če bo brezdelno vprašanje s tem rešeno.

— Mike Grlovič, Frank Liman in Joe Vasek so bili obsojeni zaradi cestnega ropa. Oropali so Joe Sparski-ja ob $25. — Obsojeni so bili v državno ječo za dobo od 5 do 40 let.

— Tovrni vlak je sunil v voz pocestne železnice v katerem je bilo okoli 70 oseb na križišču na Rarfield Avenue. Nikdo ni bil težko poškodovan. Nesrečo je zakrivil premikač na železnici, ker se je zmotil v premikanju tirov.

— V našem uradu so se zglasili: John Agnich, salunar, Eveleth, John Malevich, Eveleth, Minn. Jožef Francelj, salunar, Eveleth, Minn. Frank Arko, salunar, Buhl, je spremil rojaka Frank Oražma v Duluth. Oražem je prišel iz Aurore na Buhl k rojaku Arko, in ker je umobolen, ga je Arko spremil v državno bolnišnico.

Uradniki J. S. K. J. grede iz Ely, Minn, domov, glavni predsednik John Germ in nadzornika John Kržišnik in John Ausec.

— Duluthsko vreme skuša vsem ugoditi. Danes je snežilo, deževalo, padala je babja sol, sijalo je solnce in zopet je šel sneg in dež. Vreme je bilo toplo, spomladansko, in moskiti niso šli vsi v zavetje prej, da jih je zvečer mraz spravil v kraj, in pogladil je prej mokre ulice, da je človeštvo grede domu z dela zvečer hodilo bolj po glavah kot po nogah.

AURORA.

— Občinski obor namerava zgraditi občinsko elektrarno za razsvetljavo vasi Aurora. O tem vprašanju se bo posvetovalo pri prihodnji seji.

HIBBING.

—Preiskave za železno rudo so pokazale novo rudarsko polje blizu vasi Aitkim. Tu so našli bogato žilo železne rude šest milj severno od vasi. Vrta se za rudo s svedri Olsen & Berg Development kompanije pod vodstvom rudarskega inženirja M. P. Botsforda na sekciji 23, township 48, Range 27, na zemljišču, katerega lasti S. Carson iz Iowa City, Iowa. V prvi luknji so našli bogato žilo magneza rude. Sedaj vrtajo četrto luknjo, in v treh luknjah so našli magnezno rudo, in vzorci kažejo, da je nad 31 odstotkov magnezije. Ta ruda je najdena le eno miljo zapadno od 1800 akrov zemljišča, katero lasti Hibuna Land & Iron Company. Ta najdba je dvignila vrednost tega zemljišča in gotovo je, da lasti Hibuna Land and Iron Company, Hibbing, Minn. bogato rudarsko zemljišče. (Adv.)

ELY.

— Poročili so se rojak John Fugina in gospodična Nežika Ambrožič ter John Presen in gospodična Marija Žagar.

— Na Ely napredujemo. Zadnjič sem poročal da je prinesla štorklja rodbini Bolka dvojčeke, in danes moram poročati, da so se rodili zopet dvojčeki, in sicer je dobila družina Jožef Palčerja deklico in fantka.

— Umrl je tukaj eden zadnji teden rojenih dvojčekov rodbine Bolka. Bil je fantek.

EVELETH.

— Nekaj članov društva "Složni Bratje," Samostojno Slov. Hrv. Pod. Društvo, so se spomnili pri svoji redni seji dne 18. tega meseca na štrajkarje v Michiganu, zatoraj vam odpošljem da od daste na pravo mesto $8. — Darovali so sledeči: po $2. — Jernej Intihar; po $1. — John Intihar in Joe Intihar; po 50c. Peter Peterlin, Matt Hrovat, Joe Francel in Maks Marc; po 25c. Mihael Zatkovič, Joe Rožič, Tomaž Bučar, Frank Clatnar Joe Korelec, Frank Peterlin, Andrej Kueler, John Intihar. Otto Mayerle se je zadnjič po pomoti izpustil. Daroval je za stavkarje na Michigan 50c.

— Tukaj je zgorela Mrs. Mary West, katera je bivala s svojo hčerjo Hattie West, katera je bolniška strežkinja v More bolnišnici. Eksplodirala je peč za petrolej okoli 3. ure popoldne dne 24. januarja in vžgala se je njena obleka. Nesrečnica bila je sama v hiši, in ko so gasilci dospeli, je sedela Mrs. West mrtva na stolu, zgorena, da se jo ni moglo spoznati. Ogenj je bil hitro pogašen in je napravil le malo škode. Nesrečnica je bila stara čez 84 let.

— Delavske razmere so tukaj jako slabe že delj časa. Prvega februarja bode pa še prenehal z delom rudnik Corsica. Čez sto mož bo zgubilo delo.

— Okoli trideset vslužbencev Pickands-Mather kompanije na Elba location so se vpisali k godbi katera se je vstanovila tukaj. Godala so že kupljena in učitelj godbe bo J. R. Lavalle iz Eveletha.

TOWER.

— Žena John Malenšeka je zginila na božični večer. Mož se je obrnil na državo, da mu jo pomaga najti. Žena je odšla na obisk v Duluth, kakor pravi Malenšek vendar v Duluth ni prišla, kakor je pozvedel.

— V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede uložanja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 od stotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važneje stvari se dajejo pismeno na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

VIRGINIA.

— Ker se je pred nekimi tedni pokazala bolezen koze pri večih otrocih bile so tukaj vsem šolskim otrokom cepljene koze. Stavljenje koz pri Dr. Michelson, šolskemu zdravniku, ne stane nič. Koze so bile stavljene okoli 1200 otrokom.

— Svedri, katere je nastavil George A. St. Clair vzhodno od Spring rudnika na Old Mesaba okraju, so prinesli na dan zaklad rude. Ruda ni posebno bogata na železju, vendar jo je toliko, da se jo bo splačalo kopati.

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

Umrl je v Houston, Pa., rojak John Verhovec, star 38 let, rodom iz Horjula pri Vrhniki. Zapušča soprogo in sedem otrok. Bil je član treh društev.

Umrla sta v Cleveland, O., starišem Gorjanec dveletni sinček za davico, in starišem Rotar novorojenček.

Poročilo so se v Joliet, Ill., rojak John Zaletel z gospodično Ano Bregar, rojak Frank Nemanič z gospodično Heleno Strutzel, John Shauer z gospodično Alojzijo Muhič.

Gledališko predstavo "Divji lovec" priredi dne 15. februarja Slov. izobraževalno in podporno društvo Triglav v Sternovi dvorani v Joliet.

Zgubil se je iz La Salle, Ill., že koncem meseca junija 50letni rojak Martin Borkele, rodom iz Št. Pavla na Štajerskem.

Poročila sta se v La Salle, Ill., rojak Anton Mežnarič z gospodično Brodarich, rodom od Brežic.

Umrla je v Peru, Ill., Neža Mežnarich, žena salunarja Antona Mežnarich, v starosti 44 let. Zapušča žalujočega moža in štiri odrasle otroke.

Ustrelil je v Crockettville, Ill., Tomaž Žnidaršič rojaka Alojzija Uhana v stanovanju. Rojaka sta se sprla. Žnidaršič je v zaporu, Uhan pa v grobu. Žnidaršič je 56 let star rodom iz Hinj na Dolenjskem. Uhan je bil 24 let star, rodom iz Šmihela na Dolenjskem.

Umrl je v Steelton, Pa., rojak Anton Pajk, star 31 let rodom iz Gaberja na Dolenjskem Bil je član K. S. K. J. Zapušča žalujočo ženo in tri otročičke.

Umrl je za opeklinami rojak Gregor Klemen v Duryea, Pa., star 50 let, rodom iz Prevelja na Koroškem. Ponesrečil se je v rovu, ker se je vnel plin. Bil je član društva sv. Barbare. Zapušča ženo in tri otročiče.

Umrl je v Chicagi, Ill., rojak Martin Kvartun, rodom od Sv. Križa na Dolenjskem. Bil je član sv. Štefana št. 1, K. S. K. J. Zapušča ženo in odraslo hčer.

Poročila sta se v Chicagi, Ill., rojak Fran Sečen, rodom iz Mosteca pri Brežicah in gospodična Marija Opravš, rodom iz Sromelj pri Brežicah. Podala sta se na farmo v državo New York.

Umrl je za zastrupljenjem krvi vsled ponesrečbe v rovu rojak Jakob Kuplen v Pittsburg, Kans. Zapušča ženo, tri otroke in več bratov.

ZAPISNIK

skupnih konferenc slovenskih podpornih organizacij v Ameriki.

Brat Verderbar poroča o pismih došlih na konferenco. Po daljši debati se sklene da se vsa pisma naslovljena na konferenco prečitajo.

O dopisu dr. Francisco Ferrer št. 131 S. N. P. J. se konferenci toplo priporoča združitev. Združena organizacija naj obdrži načelno izjavo S. N. P. J.

V dopisu dr. Živila Ilirija št. 114 S. N. P. J. se priporoča združenju in pozdravlja zborovalce. O dopisu dr. Aurora št. 43 S. N. P. J. se priporoča naj bi se ne ozirala na večjo ali manjšo blagajno posameznih organizacij.

Br. Verderber priporoča, da se prihodnji združeni organizaciji da ista načelna izjava, kot jo ima danes S. N. P. J. — Br. Verderber ali misli, da se priklopijo vse S. N. P. J. ali se združimo v novo organizacijo. Br. Verderbar pojasni. Nato se sprejme predlog br. Zavertnika, da mora biti prihodnja načelna izjava združene organizacije istega smisla, kot je danes načelna izjava S. N. P. J.

Br. Mladič želi, da se sestavi iz mnogih sedanjih ena popolnoma nova organizacija. K stvari govorita br. Stefančič, in br. Miklavčič.

Br. Verderbar je mnenja, da se najprej pride do združenja, če se organizacije ne razpuste, ampak da se priklopijo eni obstoječi, kot novi člani, po formalni zdravniški preiskavi. Iz glavne blagajne vsake organizacije naj bi se izplačala zdravniška preiskava in pristop, ostanek blagajne pa naj bi prišel v blagajno, bodoče skupne organizacije. Neozdravljivim naj bi se izplačala odpravnina.

Br. Goršek je mnenja, da ni nobenaga povoda, zakaj bi se ne smeli priklopiti S. N. P. J.

Br. Miklavčič govori, da je odločno za združitev, v interesu članstva vseh organizacij.

Br. Zavertnik je proti temu, da bi se sedaj obstoječe podp. org. razpustile in potem združile v eno, ker bi na ta način nastala največja zmešnjava, pa bi nam tega niti države ne dopustile. Je zato od kot bi se šibkejše organizacije pridružile najmočnejši. Priporoča, da bi se osvojil načrt br. Verderbarja. — Prosi zborovalce, da bi se ga oprostilo za dopoldne, ker ima delo z listom, čemur se ugodi.

Br. Konda poroča, da priporočilo konvencije S. S. P. Z. je, naj bi se ne priklopilo nobeni obstoječi organizaciji.

Polemizira s predgovorniki, posebno je proti temu da bi bilo treba novih zdravniških preiskav, ker bi to mnogo stalo. S. S. P. Z. vedno takoj izplačuje odpravnino neozdravljivih članov.

Br. Zavertnik povdarja, da bodo potrebna le formalna zdavniška spričevala in ako se člani drugih organizacij pridružijo S. N. P. J. bo odpadlo 11 tisoč zdravniških spričeval. Tudi S. N. P. J. splačuje precej odpravnino, ko prejme zadostne dodadke.

DRUGA REDNA SEJA.

Predsednik, brat Železnikar otvori sejo ob 2 uri popoldne. Čita se imenik zborovalcev. Navzoči so vsi razun brata Verderbarja, ki pride nekoliko pozneje, in zamudo opraviči. Nato se zapisnik prve seje prečita ter se z nekoliko popravki sprejme.

Vnamene se debata, kdaj se da v tisk zapisnik in koliko odtisov se naroči.

Na predlog brata Sitterja se sklene, da se naroči 100 odtisov. Brat Miklavčič predlaga, naj se to delo odda tiskarni "Glas Svobode. Co." Sprejeto.

Brat Zabrič priporoča, da se naj pošlje resolucijo na kongres v zadevi michiganskih in coloradskih štrajkarjev. Na predlog brata Verderbarja se sklene, da se pooblasti br. Pogorelca ki naj tozadevno resolucijo sestavi in odpošlje na pristojno mesto.

Besedo dobi Dr. Kern, ki izjavlja, da ni prišel kot reprezentant kake stranke, ampak le ker se za stvar zanima.

Glede zdravniških preiskav pojasnjuje, da to ne tvori nobenega posebnega zadržka za združitev in tudi stroški ne bodo preveliki.

Brat Verderber pojasnjuje, da vsak novopristopli član mora biti zdravniško preiskan, seveda mora biti stvar v tem oziru le bolj formalna.

Brat Sitter meni, da bi v slučaju združenja ne bilo treba takozvanega novega pristopa, ampak bilo bi le nekoliko "transferiranje" kar postava dovoljuje in zato ni treba nobene nove zdravniške preiskave.

Govori še brat Verderbar nakar se na predlog brata Sittarja debata zaključi.

Brat Pogorelc prosi, naj bi se mu dovolilo oditi, da sestavi resolucijo na kongres, kar se mu dovoli.

Brat Štefančič predlaga, da bi se vse tu zastopane slov. podp. org. pridružile S. N. P. J. Br. Sitter povdarja, da on kot član tudi S. N. P. J. je za svojo osebo zato, da se pridružijo vse organizacije S. N. P. J. Sicer pa želi, da bi se osnovalo popolnoma nova organizacija in naj se zbere čisto novo ime.

Brat Železnikar povdarja, da bo v imenu združenje org. odločevalo članstvo potom splošnega glasovanja.

Brat Miklavčič želi, da bi se ne prepirali radi imena, ko imamo drugih važnih stvari dovolj.

Brat Mladič povdarja, da se je ves čas govorilo in debatiralo, da se združimo, ne pa da bi se razne organizacije priklopile S. N. P. J. Sicer pa želi, da bi se osnovalo popolnoma novo organizacijo in naj se zbere čisto novo ime.

Brat Verderbar meni, da prvo je združitev potem šele pride določitev imena. S. N. P. J. nikakor ne stoji na stališu da bi morala ostati njene ime.

Brat Mladič želi zvedeti, ali naj se združimo ali priklopimo S. N. P. J.

Brat Konda govori o vzrokih za vstanovitev novih podp. organizacij. Priporoča, da pride do, boji se pa da bi priklopitev rodila slab sad.

Brat Šarc meni, da S. N. P. J. je v vseh ozirih na toko dobrem stališču, da se nobenemu društvu ali zvezi ni treba bati, ako se njej priklopijo.

Brat Verderbar želi, da bi se dalo besedo vsakemu rojaku, ki prisostvuje zborovanju ako besede želi.

Brat Potokar želi, da bi se združitev završila po načrtu kot ga je razvijal brat Sitter.

Brat Konda predlaga naj bi se dala beseda g. Troštu članu S. N. P. J. in S. S. P. Z., g. Trošt govori, da bi bila priklopitev velika nesmisel, ampak gre se in mora se iti samo za združenje.

Brat Sitter govori, da naj se reorganizira nova organizacija in vse obstoječe organizacije naj se priklopijo tej, ko bo enkrat inkorporirana.

Brat Konda se strinja s predgovornikom ter pripominja, da bi se moral izbrati na tej konferenci nekak pripravljalni odbor, ki bi vse potrebno preskrbel glede združitve na kar bi se naj sklicala skupna konvencija.

Brat Verderbar meni, da glasom pravil ne moremo ovreči imena S N. P. J. drugače kot na konvenciji.

(Nadaljevanje na 8. strani.)

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

A. M. MURNIK

Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠCIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

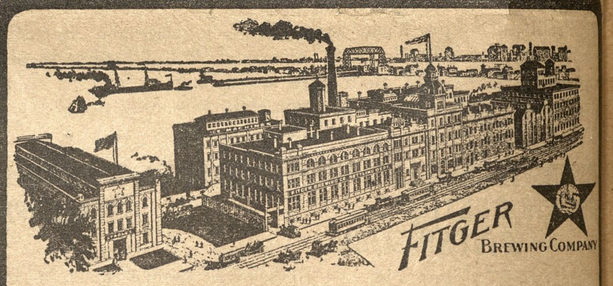

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

NESREČA V VREMSKEM BRITOFU.

Pripovedovanje rešenih ponesrečencev. Dne 8. decembra leta 1913, se je zgodila, kakor znano, v Vremskem Britofu grozna nesreča. Ob 3. uri popoldne se je raznesla med prebivalstvom strašna novica, da je v tamošnjem premogokopu zalila voda 16 ljudi. Kakor se je po poznejših poizvedbah dognalo, je bilo tedaj v jami samo 13 delavcev, od katerih se je rešil edino 17 letni Maks Magajna iz Gorenjih Vrem. Rešilna akcija, katero je vodil z največjo marljivostjo in nadčloveško vstrajnostjo ravnatelj premogokopa g. Avgust Schmidt, se je vršila s polnim parom, da se izprazne tisoče in tisoče kubičnih metrov vode iz rovov ter se tako omogoči rešiti še eventualno žive delavce. Kdo naj bi popisal jok nesrečnih žena in ubogih sirot katere so noč in dan pričakovale, da se vrne njih ljubljeni oče, kdo naj bi tolažil nesrečnega očeta, kateri je z največjo nestrpnostjo in strahom pričakoval snidenja s svojim ljubljencem. S solznimi očmi si videl stati mladeniča ob vhodu v jamo, kateri se je tolažil, da njegov brat še živi v temi in pričakuje rešitve.. — Bila sta neločljiva prijatelja: 32 letni Nikolavs Dik, dobrovoljček z večnim smehljajem, in tihi, mirni Nikolavs Paska iz Valia Broda. Ta dva sta mi osebno izpovedala in popisala ves čas njihove neprostovoljne podzemeljske ječe. — "Kritičnega dne sva šla ob 2. uri popoldne na delo v jamo. Dospevši vsak s svojo acitilenko na najino številko, sva začela najino navadno delo. Dobro uro pozneje sva slišala naenkrat strašno bučanje in v naslednjem terenutku sva bila že do pasu v vodi. Hkratu sva obe obupno vzkliknila, dvignila sva visoko nad glavo svetilke in bežala z največjem naporom, kolikor nama je dopuščala vedno naraščajoča voda, na neki vzvišeni prostor, da si rešiva življenje, kar se je nama tudi posrečilo. Sedla sva drug poleg drugega in nobeden on naju si ni upal izpregovoriti. Zrla sva si v oči...., pa vsaj so te dovolj jasno govorile. Brez upanja, od gladu bova počasi umirala. Kaj je bilo torej treba drugih brez potrebnih besed. Počasi so nama začele pojemati tudi svetilki. Začel se je oglašati glad, čutila sva še hujšega sovražnika — mraz, ker sva bila do kože premočena. Poizkušala sva zakuriti ogenj. Pa kako naj bi gorela drva, katerih sva imela sicer na izobilje, a so bila vsa mokra. Ko se nama pa je končno vendar posrečilo, da so začele drva tleti, sva morala pa ogenj takoj pogasiti, ker bi se v takem dimu, kakor se je začel razširjati, morala gotovo zadušiti. Vsaka ura nama je bila cela večnost. In gotovo ne bi učakala rešitve, če ne bi nama dajal pogum v začetku velik kotel, katerega je bilo čuti neprestano padati v vodo in pozneje streljanje, ropotanje sesalk in rapidno padanje vode, katero sva skoraj vsak hip merila z neko leseno palico. Luči sva imela za 24 ur; vse nadaljne dni pa sva bila v popolni temi. Poiskušala sva na vse mogoče načine, kako bi se rešila. Kopala sva z rokami in z nekim kosom železa, luknjo, katero sva izvrtala tri do štiri metre seveda vse brez uspeha. Zopet sva sedla, pa ne za dolgo časa. Postalo nama je mraz in morala sva se zopet gibati, da sva si ugrela premrle ude. Da celo plesala sva "valček," posebno pa "čardaš," seveda brez harmonike. Pask močan dečko, je poiskusil dvakrat plavati pod vodo k izhodu pa obakrat se je moral vrniti, ker se je v rovih na vrhu vode nabralo vse polno lesa. Po najnem mnenju nisva skozi tri dni zaužila nobene stvari, šele potem je zajel Diku s klobukom vodo ter sva pila. Čutila sva, kako je voda gosta in mešana s premogom. Vendar, ker naju ni pustil ječar ven, ko sva hotela iti k Jankotu piti pivo (bila sta namreč moja stalna gosta,) sva se zadovoljila z vodo. Zdelo se nama je, da sva gotovo že kake štiri dni v zaporu, ko je naenkrat vse utihnilo (to je bilo takrat ko so sesalko od Stabilimento Techniko iz Trsta spuščali nižje.) Ničesar več ni bilo slišati, ne kotla, ne sesalk. Tedaj sva se objela in tako čakala smrti. Gotovo sva čakala tako kakih osem ur, ko so začele zopet sesalke delati, oziroma izsesavati vodo. Bila sva kot prerojena. Spala nisva ves čas nič, vendar sva imela vedno vsakovrstne vizije. Tako sva na primer videla: Najino gospodinjo, pri kateri sva stanovala, nama je postavila na mizo jed in nekaj vina. Oba sva h kratu stegnila roke po jedi, pa zagrabila sva le mrzlo blato. — Bilo je 17. decembra ob 4. uri zjutraj, ko se je posrečilo rešilni akciji izsesati vso vodo. Vstopili so v jamo g. ravnatelj in več drugih gospodov, kateri so bili pri komisiji navzoči, da preiščejo jamo in rešijo še eventualno živeče. Neki delavec, z imenom Johan, je šel prvi ter zaklical: "Halo-halo!", nakar sta se mu živo pokopana Romuna odzvala. Ko je dospel do nju, sta objeta, vsak s svojo svetilko v rokah enakočasno vzkliknila: "Johan, Johan!" in mu iskreno stiskala roko. Hotela sta sicer iti sama ven, vendar so ju morali podpirati, ker sta bila preslaba. Prvo pomoč so jima nudili trije navzoči zdravniki, nakar so ju ob ¾7. zjutraj odpeljali s sanitetnim avtomobilom v tržaško bolnico. — Romuna sta se vrnila sedaj zopet nazaj zdrava, zopet lepo okrogla, v lice rdeča, in z veseljem opisujeta vsakemu življenje v ječah premogokopa.

Nasilen aretovanec. 8. januarja ponoči je na Prulah nek ponočnjak tako razgrajal, da je vpitje privabilo policijskega stražnika, ki je razgrajača posvaril, kar pa ni nič pomagalo. Ker le ni hotel mirovati, mu je stražnik napovedal aretacijo, kateri se je pa ponočnjak z vso silo uprl in se mu zoperstavil. Stražnik videč, da mu ni kos, je potegnil sabljo ter ga z njo udaril po glavi in ranil na to pa šele izvršil aretacijo. Na policiji so ga za silo obvezali potem pa, ko so ga spoznali, da je nekoliko omejeni Fran Žagar iz Iga, oddali na opazovalni oddelek.

Nesreča. Ko je šla 9. t. m. 10 letna Marija Švajgar iz Rožne doline na Vič v šolo, je na hodniku padla in si zlomila levo nogo. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Vosek kradal. 7. januarja sta prinesla k nekemu ljubljanskemu trgovcu dva mlada fanta prodajat dve kepi voska, vrednega 68 K. Ker se je stvar zdela prodajalki sumljiva, ju je opomnila, je-li izvira vosek iz poštene provenijence, česar sta se prestrašila in odšla. Kmalu nato je o tatvini obveščena policija dognala, da sta navedenca brata Maks in Gustav Bernik z Glinc, izmed katerih je bil eden zaposlen v Seemannovi tovarni na Glincah, kjer je vosek kradel. Enega je policija aretirala v Ljubljani, za drugega je pa obvestila policijsko postajo na Viču, ki je istotako odredila, da je bil zvečer aretiran.

Agenti za svete podobe. Z Dolenjskega se nam piše: Ogrski agentje so že mnogo ljudi ogoljufali s svetimi podobami, a naših kmetov menda nič ne izuči. Tako se je pred kratkim zopet klatil tak agent po novomeški okolici. Ponujal je kmetom svete podobe po 12 K. si dal naplačati po 2 K. drugih 10 kron pa dejal, da jih bo plačati, kadar pridejo podobe. No, podobe so prišle po poštnem povzetju, a zahtevalo se je od naročnikov po 14 in 16 kron. Kmetje so hodili po odvetniških pisarnah vpraševat "za svet" kaj naj store.... Pa so naši ljudje res čudni. Saj dobe lahko pri domačih trgovcih vse, kar žele, pa se le dajo vedno ujeti na limanice kakega tujega agenta.

ŠTAJERSKO.

'Sveta baba.' (Dop. iz Prlekije.) Širji svet bo morda zanimalo izevedeti, da vodiška "svetnica Johanca" ni prva, ki je na Slovenskem goljufala ljudi s svojim "Kristusovim trplenjem." Pred nekako 30. leti se je pojavila v župniji Sv. Bolfenka pri Središču na Spodnjem Štajerskem ženska, ki se je priselila s "Prekmurskega," to so ogrsko - slovenske vasi onkraj Mure. Naselila se je v koči blizu cerkve in je imela pri sebi deklo in fanta, baje deklinega sina. Začele so se predstave po Johančinem načinu, samo, da se ta goljufica ni polivala s krvjo ampak se je kar na suhem potila. Vsak petek in tudi druge dni je ležala v postelji, zvijala se, kakor bi jo lomili krči, stokala in gledala debelo v zrak. To je bilo "Kristusovo trpljenje." Prihajale so trume ljudi gledat "sveto babo." kakor so jo vobče negalantno nazivali; posebno "Prekmurci," ki so zelo lahkoverni in omejeni, so hodili v celih procesijah. Prinašali so ji v svojih belih nahrbtnikih mesa in vsega, kar srce poželi, razven tega so dajali veliko denarja za maše. Domačini niso verjeli sleparijam "svete babe," smejali so se ji in hodili tja iz radovednosti in v zabavo, kakor gredo radi k hišam, kjer leži mrlič. Babnica se je valjala po postelji, fantje in dekleta pa so se zraven nje v sobi kvartali, peli in uganjali burke pozno v noč. Dekla in fant sta sprejemala bogate darove. "Prekmurcev" in pripovedovala ljudem o "Kristusovih mukah" njune gospodinje. Dasi je na ta način sleparila dolgo časa in kradla ljudem denar in blago iz žepov, se ni brigala za to počenjanje ne posvetna, ne duhovska oblast. Ko se je zanimanje za "teater" v tem kraju poleglo, je sleparka prestavila svoj delokrog nekam drugam in izginila s površja. Po mojem mnenju zadene pri takih sleparijah največja krivda posvetno oblast, ki pošilja svoje oročnike povsod drugod, samo tja ne, kjer bi bilo najbolj potrebno. Kmečki ljudje ima jo še dovolj rešpekta pred svitom orožniškega bajoneta in če bi se isti o pravem času zasvetil med zbrano družbo, bi takim babnicam kmalu ponehali krči. Da bi orožniki o tem kar ve ves okraj, nič ne zvedeli, ni verjetno, ker se dandanes vse še prehitro zve. Kjer se ljudje na sleparski način gmotno oškoduje, tam ima posvetna oblast pravico in dolžnost pravočasno vmes poseči in ne šele potem, kajti, ko je volk že sit, koza ne bo več cela. — No, pa v Vodicah so orožniki in tudi kamniški zdravnik izpolnili svojo dolžnost, a okrajno glavarstvo vzlic temu ni ničesar ukrenilo!

Velik požar v Zidanem mostu. — Tovarna za olje pogorela. Iz Zidanega mosta se poroča: 8 januarja ob pol 4. popoldne je začelo goreti v tovarni za olje tvrdke Jožef Wortheimer. V kratekm času je bila vsa tovarna v ognju. Med požarom se je zgodilo tudi več eksplozij. Ni še znano, če se je tudi kdo ponesrečil. Takoj so alarmirali gasilna društva cele okolice, ki pa niso mogla pogasiti ognja. Ko se je ob pol 7. zvečer pripeljalo celjsko gasilno društvo s hitrim tovornim vlakom, niso mogli ničesar več rešiti, ker se je ogenj tako hitro razširil, da je v tem času že vsa tovarna zgorela. Škoda je velika, vendar pa je bila tovarna dobro zavarovana. Mnogo delavcev je brez kruha.

Iz Podsrede. 47 letni Jakob Drenski iz Železnega je šel v Pregrado na Hrvaško k neki vedeževalki po zdravila za svojo bolehno ženo. 4. t. m. ponoči se je vračal in v bližini Podsrede klical pri neki na samoti stoječi hiši, naj mu odprejo. Žena z otroci je bila sama doma in se mu ni upala odpreti. Zjutraj so Dreskega našli mrtvega pri hlevu poleg gnojišča. Da bi se mož upijanil in potem zmrznil, ni verjetno, ker je bil trezen in varčen.

KOROŠKO.

Mrtvega so našli v svojem stanovanju v Celocu stotnika računovodjo 17. pešpolka Aleksandra Gmeinerja. Ležal je z obrazom na tleh. Bil je krvav na obrazu, poleg njega pa je ležal razbit krožnik. Komisija je dognala, da je zadela stotnika srčna kap. Na obrazu se je poškodoval pri padcu.

Policija v Beljaku je prijela dečka Alfreda Grasse iz Gorice in E. Tonesa iz Krmina. Dečka sta pobegnila iz vzgojevalnega zavoda "Eline" in sta bila namenjena domov.

Povodom železniške nesreče, ki se je pripetila pri Špitalu, se je poškodovala tudi neka snažilka voz. Šla je k železniškemu zdravniku v Špitalu, dr. Krasnigu. Zdravnik pa je ženo napodil, češ da hoče prigoljufati zavarovalnino. Žena je šla nato k zdravniku v Jesenice. Zdravnik je konštatiral poškodbo, dal ji je začasni dopust in jo je poslal domov.

Po celi Koroški je zapadel nov sneg. Cel promet, posebno železniški, je silno oviran. Po nekaterih manjših progah so morali sploh ves promet ustaviti, na glavnih progah pa je izostalo več rednih vlakov. Skoro vsi vlaki prihajajo in odhajajo z večjimi in manjšimi zamudami.

V Celovcu in v Beljaku in okolici obeh mest kroži zopet ponarejeni denar in sicer bankovci po 10 in po 20 kron in krone in petkronsko tolarji. Razpečevalcem ponarejenega denarja je policija že na sledu. Denar je slabo ponarejen in je prišel bržkotne iz Italije.

PRIMORSKO.

Za 30 kron. V tržaškem tehničnem zavodu so odpustili te dni delavca, ki je delal v ti tovarni že nad 43 let. Delavec je dobil za svoje pridno in zvesto službovanje častno kolajno za 30 letno službovanje in pa 30 kron mesečne penzije. To je sramotno za naše razmere. Kako naj živi sedaj mož, ki je pustil v 43 letni službi vse moči pri zavodu, star in nezmožen za delo, v Trstu s 30 kronami na mesec. Zadnji čas je že, da bi se napravilo tem škandaloznim razmeram konec in se uvedlo socialno zavarovanje za delavstvo.

Laška naročila. Laška vlada je naročila pri cementni tvornici v Splitu 20.000 ton cementa za Tripolis.

V pomorskem lazaretu pri Sv. Andreju je bilo 200 turš. vojakov, ki so bili določeni v Valono. Turki so zastraženi in se ne smejo nikamor oddaljiti.

Skozi okno prvega nadstropja v ulici Beccherie v Trstu je skočila neka G. Bellonda. Poškodovala se je zelo nevarno na nogi. Vzrok poškušenega samomora je nesrečna ljubezen.

Ustrelil se je 21 letni uradnik L. C. Zadel se je v glavo. Rana je smrtna.

Na goriškem kolodvoru se je ponesrečil železničar Silvester Gabrielčič. Odpeljali so ga v bolnico.

Zaradi vohunstva so aretirali v Trstu 30 letnega Dalmatinca Evgena Valčiča. Pri hišni preiskavi na njegovem stanovanju so zaplenili več pisem. Če je Valčič res vohun, še ni dokazano.

Velika tatvina. Gospa Emilija Motta v Trstu je vsprejela v službo hišno Marijo Bussi iz Rezzata v Italiji. Vsprejela je dekle brez priporočila in brez pravih spričeval, ter je tudi ni naznanila na zglaševalnem uradu. Zvečer je šla gospa v gledališče in je pustila novo hišno samo doma. Ko se je vrnila okrog 11. ure iz gledališča, je našla v stanovanju vsa vrata odprta. Stanovanje je bilo prazno, hišina je pobegnila. S seboj pa je odnesla za 35.000 kron raznega nakitja in za 5000 kron denarja in vrednostnih papirjev. O prekanjeni tatici nimajo še nobene sledi. Sumijo pač, da je pobegnila tatica v Italijo in da je imela tovariše ali tovarišice, ki so bili v zvezi z njo in ki so ji pomagali pri begu.

Vodiška Johanca pred reškim sodiščem. Iz Reke poročajo, da so začele iskati tamošnje oblasti vse one, ki so bili oškodovani in osleparjeni od kapucinov s pomočjo Johaničnega trpljenja. Kadar bo nabranega dovolj gradiva, pridejo Johanični čudeži pred reško sodišče, ki bo imelo nalogo, da dožene če so patri kapucini na Reki, oziroma pobožne in svete Benediktinke res aranžerji te brezvestne sleparije.

Reka in Madžari. Znana stvar je, da si Madžari prizadevajo na vse možne načine, da bi zasedli tudi en del Jadranske obali. Vrgli so se pred vsem na Reko in njeno okolico, katero so že proglasili za madžarsko posest, za madžarsko provinco ob Jadranu. Avstrija gleda s tem Madžarska njeno posest in lastnino. Pred vsem pa so napeli Madžari ost proti Hrvaški, h kateri spada po vseh pravicah Reka. Po zakonu za sestavo hrvaškega sabora voli mesto Reka dva zastopnika v hrvaški sabor. Madžarsko-laška mestna vlada na Reki tega že več let ni storila. Tudi povodom zadnjih volitev v hrvaški sabor je bilo pozvano mesto, da izvoli dva zastopnika v sabor. Med tem je prevzel vse vodstvo mestnega zastopstva guverner Wickenburg, eksponent ogrske vlade na Reki. Mislili so, da bo vsaj sedaj zadoščeno zakonu in pravici, ko stoji na čelu občine kraljevski uradnik kot kraljevski komisar. Toda varali smo se Zakonolomstvo ki je prešlo v navado pri prešnjem mestnem zastopu, je ostalo tudi sedaj. Guverner Wickenburg ni razpisal volitev dveh zastopnikov mesta Reke v hrvaški sabor, dasi je bila po zakonu to njegova dolžnost in bil je grof Wickenburg kot kraljevski komisar, ki je prevzel celo vodstvo mestnega zastopa, tudi za to kompetenten. Dozdaj so se skrivali guverner in zastopniki ogrske vlade za mestno zastopstvo. Sedaj so prevzeli tudi to sami in kljub temu niso izvršili, kar bi morali. Za neizvršitev zakona glede izvolitve dveh zastopnikov mesta Reke v hrvaški sabor je odgovorna sedaj ogrska vlada, odnosno njen eksponent na Reki grof Wickenburg. Grof Wickenburg je pisal tozadevno banu baronu Skerleczu sledeče madžarsko pismo: Vaš poziv glede razpisa volitve dveh zastopnikov v hrvaško sabor ne morem izvesti, ker je mestni zastop razpuščen. Tudi v svojem izjemnem stonju kot zastopnik občine nisem mogel tega storiti, ker se vsled dosedanje prakse mestnega zastopa ne smatram za to poobla-ščenega. Reški "Novi List' piše tozadevno med drugim sledeče: Vprašanje volitve dveh zastopnikov mesta Reke v hrvaški sabor pa s tem še ni prišlo z dnevnega reda. Z velikim narodnim pravom, ki dokumentira pripadnost Reke Hrvaški se igra s tem frivolna igra, ki jo razigravajo Tisza, Wickenburg, ban Skerlecz in njegovi modri svetovalci v Zagrebu, ki so oportunisti in povsod na drugem mestu kot bi morali biti.

Novoletna tragedija bede. V Brevnovu pri Pragi se je v novoletni noči odigrala grozna rodbinska drama. 35letna delavčeva vdova Frančiška Rekova je z britvijo umorila svoja dva dečka v starosti sedmih in osmih let. Nato se je obesila. Stanovanje je bilo v groznem stanju. Bilo je popolnoma prazno, le v kotu je bil kup slame, na kateri so ležala trupla. Motiv drame je beda. Mati je več dni po mestu iskala dela in kruha, toda zastonj. Ko je vse prodala in ko sta dečka od lakote umirala, je izvršila grozni čin

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH ,MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

mi tudi meljemo pšenico skupaj najholjša moka na trgu

Duluth Universal Milling Co.

Med živimi žicami

Srčni fantje, kateri so vslužbeni v napeljavanju žic za žični promet, ljubijo tobak, ki ima bogati, naravni okus--tobak, ki povzroči občutke, kateri napravijo moža zivnhnega. In to je

PEERLESS

Long Cut Tobacco

Mi smo porabili petdeset let in miljone dolarjev, da smo dosegli razne vrste tobaka. In mi vemo, da povzroči zadovoljenje vnetega kadilca ali čikarja le kakovost tobaka, le ocena tobaka.

Mi rabimo za izdelovanje Peerless le pristni tobak iz južnega dela drzave Kentucky. Mi mladimo tobak tri do pet let, da dosežemo popolno bogastvo tega tobaka. S procesom se ne da prenagliti. Zategadel ne more biti noben tobak tak kot je Peerless—in Peerless je vedno enak.

Nič ne de kakošen tobak rabite sedaj, poskusite Peerless le en teden, in videli boste, da vam bo dal Peerless boljše zadovoljstvo, dan na dan, če delate ali če počivate, če čikate ali kadite, zunaj in v hiši, kot vsak drugi tobak. Koncem tedna se ne boste mogli ločiti od Peerless. Prodaja se povsod v zavojih po 5c.

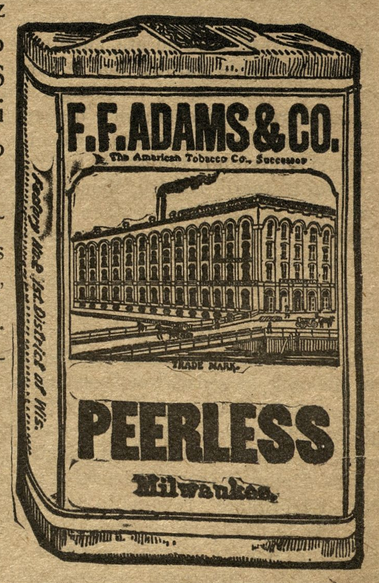

Druge velikosti po 10c, 20c in 40c v zavojih in 45c v kositarskih zaklopnicah

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest

Rates on application

Entered as second-class matter May 1. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

zhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

SPOŠTOVANJE DO SVOBODE.

(Konec).

Opomnili smo že, da je s svobodo združena tudi narodna zavest. Kolike važnosti je svoboda v tem oziru, spoznamo, ako pomislimo, da je ona ključ, ki odpira vrata ljudskim zahtevam, da je ona čarna palica, ki spremeni vse, česar se le dotakne. Ko so se Slovenci začeli zavedati, da so Slovenci, so hitro dosegli višje narodne pravice. In za kar se sedaj borimo, za povzdigo prosvete in gospodarstva, za združenje naših zavarovalnih organizacij, temu je podlaga največ le narodni čut. Narodna zavednost pa se zgubi le tedaj, če je človek prost v mišljenju; kajti potem se mu poleg drugega oglasi uprašanje: Drugi so Nemci, Italjani, Angleži, Finci, Hrvati — kaj sem pa jaz? Naravnim potom dvignil se bo tolko zavednemu, ki si stavi to uprašanje, iz prs ponos, da bo rekel: Jaz sem pa Slovenec! S to izpovedjo se je osvobodil vseh tujenarodnih vplivov — prijatelj je drugim narodom kot človek, a ponosen je le na svojo narodnost, katero goji pri vsaki priliki — s to izpovedjo je priznal svoboden narod, z imenom je priznal vse to kar zahteva vsako ljudstvo za se, in naravnim potom bo podpiral vsako narodno gibanje. Tu v tujini je naš narodni razvoj sicer otežkočen s tem, ker nimamo svojih šol; vendar vseh odraslih sveta dolžnost je, da vzbujajo v srcih naraščaja ljubezen do naroda svojega, in naše zavarovalne organizacije naj bi ne imele otroškega oddelka le za zavarovalnino, ampak podrejena društva in tudi jednota ali zveza naj bi storili tudi nekaj, da se obdrži naraščaj v našem narodnem taboru. Tu in tam naj bi se priredila trezna veselica ali predstava za mladino, in vsaka jednota naj bi imela za svoje mladoletne člane vsaj eno knjigo na leto, katera bi zvezala mlado srce z zgodovino svojega naroda in Slovenstva sploh. Kolike vrednosti bi bila tu moč združenja ni potreba povdarjati.

Narodna zavest je za napredek vsakega naroda velikanske veljave — v tujini, posebno pa še na lastnih tleh. Nemci so narodno zavedni kjerkoli so, in zategadel napredujejo tako čudovito ne le v rajhu ampak povsod. Povsod držijo skup nemški bogataši in nemški reveži, nemški socijalisti in nemški imperijalisti, nemški katoličani, nemški protestanti in nemški neverci, in ta splošna narodna zavest daje nemštvu ono moč, ki je respektirana v Evropi, Aziji, Afriki, Ameriki in Avstraliji.

Iz zgodovine spoznamo ravno tako, da je ravno zavest vzbudila mnoge narode ter jih dvignila politično in socijalno. Tudi Nemci se dolgo niso izrečno zavedali, da so tudi narod; razvijali so se pod vplivi tujih ljudstev. Ko pa je šinil nemški narodni čut — svoboda od Rheina po vsej Nemčiji — so se jeli dvigati in vstvarjati svojo omiko, katera je prepojila Nemce vseh delov sveta, in le narodna zavest je bila povod, da so danes eden najbolj vpoštevanih narodov na tej naši zemlji. Leto 1848 je zbudilo tudi Slovence; narodna zavest je vstala izpod Triglava in še danes kliče vsem vam, ki ne veste kaj ste, ki ne veste česa nima te, ki ne veste česa hočete, zbudite se in delujte za združenje naroda, ker le združen narod zamore stopiti naprej in navzgor v izobrazbo in z izobrabo v svobodo in v blagor. Svobodna ustava, svobodna postane, svobodne misli in nazori so dvignili industrijo in bogastvo v napredni Franciji, Angliji. Nemčiji, v Združenih državah. V klenjena svoboda Turčije, Rusije, Španije Meksike pa ovira ves napredek in drži vedno priprosto ljudstvo za vrat.

Tudi svoboda je, kakor napredek, naraven zakon. Večno se razvija. V stari dobi je bila svoboda mišljenja in življenja nizka, kar razumemo iz dejstev, da so bili tedaj še sužnji; in nizka je še sedaj, ker še sedaj so predpravice, predsodki, nadvlade, in v temnih krajih pa še slepa vera v vraževerstvo in celo v razne slabe in dobre bogove. Tudi vdušiti se slobodo ne da. Dolgo je trepetal narod francoski, dokler ni izbruhala revolucija za revolucijo na dan, ki je nosila na proporu ime Liberte! — Svoboda! Tudi v Avstriji je danes druga svoboda kot je bila pred letom 1848, ko se je dvignil jug in sever in je zahteval svobodo. Vendar svoboda, prava svoboda je še vedno podjarmljena od posvetne in duhovske gosposke; ti jo drže v sponah, zato da uživajo in da držijo stvarnike k tlom. **Zato,** narod moj, vi delavci in delavke slovenske tu v tujini, vi sinovi in hčere matere Slovenije, zato bodi tudi naše načelo: **Svoboda!** Svoboda življenja, neodvisnega in čistega, svoboda mišljenja, prostega kakor ptič nad gorami, je temelj pro svete, je blagostanje, je napredek naroda in vsakega posebej. Zato boj tistim, ki hočejo slepiti vaše oči z bajkami, s predsodki, z nasiljem, boj tistim, ki vas hočejo s tem le izkoriščati v svoje namene. Svoboda je zlata čaša polna rujnega vina, in kdor jo okusi bo živel — narod večno, pojedini udobno; kdor jo polni — blagoslavlja človeštvo, narod in sebe. Pokusite vsi vi posamezniki ta sok, in strgali boste spone in verige, ki vas drže v revščini. V spoštovanju svobode bo našel posameznik, bo našel narod, bo našlo človeštvo — življenje.

OSEBNA SVOBODA.

Cejnenim čitateljem in čitateljicam.

Mr. Louis N. Hammerling, priobčuje v "American Leader" razne članke, ki se tičejo inozemcev v Ameriki. Te članke je Mr. Hammerling dal prestaviti v vse one inozemske jezike, kateri so v zvezi inozemskih časnikov (Foreign Newspaper Association). Ker je tudi Narodni Vestnik v tej zvezi, zato je od zveze doposlan tudi nam vsak tak prestavljen članek o "Osebni svobodi", in mi bomo iste teh razprav priobčevali, ki se nam bodo zdele pripravne za naš narod. (Uredništvo.

V popisu gotove šole, nahajajoče se v distriktu, v katerem biva povečini prebivalstvo inozemskega izvora, je navajala chicaška "Tribune", da se je nahajala v šolski sobi s 47 otroci le ena "Amerikanka", po imenu Frieda Beck, ter da je bila ta predmet zavisti in tekmovanja od druge strani drugih učencev.

To ni tipično ameriško ime vsaj angloameriško ne. A ta dogodek kaže, kako spoštovanje imajo državljani tujega izvora do svoje druge domovine, kajti otroci so odmev svojih starišev.

Biti Amerikanec ne vsebuje niti plemenskega niti verskega momenta. Pomeni živo vero v ameriške ideje in principe v zvezi z ameriškim državljanstvom.

Ameriške ideje obsegajo mnogo in ne najmanj važna med njimi je ideja prostosti posameznika. Angleški puritanci so prišli semkaj la najdejo prostor kjer bi lahko molili Boga po svojem lastnem prepričanju. Prišli so angleški katoliki ter ustanovili Maryland z istim namenom. Došli so nemški revolucijonarji, da najdejo tu državljansko prostost, za katero so se borili zastonj v starem kraju. Prišli so Irci, da uidejo fevdalizmu "zelenega otoka". Prišli so Italijani, da najdejo prostosti, ki pride od tega, da so napori posameznika boljše plačani. Prišli so Čehi, da najdejo več prostora za njihovo energijo. Prišli so Poljaki, Rusi, Slovenci, Litvini, in Finci, da se izognejo despotizmu in nasilju. Bili so rojeni Amerikanci, ali jih je pa ustvarila take okolica, še predno so prišli semkaj vsaj kolikor se tiče idej. Ko so dobili ameriško državljanstvo, so postali polnovredni Amerikanci.

Večina tega naroda je bila vajena več družabnosti kot pa Amerikanci angleškega izvora. Anglež, došel s samotne farme, je bil navajen živeti s svojo družino zase in Amerikanci angleškega izvora so prinesli isti sistem v to deželo. Kontinentalni Evropejec pa je bil navajen živeti v mestih in vaseh, dočim so krog istih ležala polja. Družabnost, ne slučajna, ampak pogosta, če ne stalna, je bila zanj potreba.

Te svoje navade in nagibe je prinesel s seboj v Ameriko. Izvršuje jih še sedaj v tej deželi. Bistveno za njegovo razpoloženje je, da se razvedri po naporih dneva, da gre s svojo družino v sosedni vrt tekom tedna, da gre v nedeljo v cerkev, popoldne pa na izprehod, ako dopušča vreme. Zvečer pa obišče rad kak koncert ali zabavo. Vse te stvari se ne vrše vselej in vedno, a vendar dostikrat. Vsled tega je bilo tudi ustanovljenih toliko društev, prav kot obstajajo slična društva v rojstni deželi dotičnih.

V vsem tem ni ničesar kar bi se lahko imenovalo ne-amerikansko. Ravno nasprotno. Mož, katerega smatra kot enega najbolj tipičnih Amerikancev, Theodore Roosevelt, je izjavil potom svoje "Country Life Commission" "da je nezmernost v veliki meri posledica omejenosti življenja na farmah posebno radi velike množice najetih možkih". In nadalje "mirna zadovoljivost v gotovih farmskih okrajih je najboljši dokaz socijalne nezmožnosti ali pa propada". In gibanje. započeto od njega, da se odpre poljedelstvu vroče pokrajine zapada, ima v očeh naseljevanje v vaseh in ne na posameznih farmah in to z izrecnim namenom, da se goji družabnost.

V nagovoru dne 20. avgusta 1907 ob priliki polaganja temeljnega kamena Cape Cod Pilgrim Memorial spomineka v Provincetown, Mass., je rekel takratni predsednik Združenih držav, Mr. Roosevelt: "Pridobili smo nekaj stvari, katerih puritanci niso, — mi te generacije, mi dvajsetega stoletja, tu v tej veliki republiki.... Pridobili smo veselje do življenja katerega nismo imeli poprej in ki je zelo dobro za vsaki narod, da ga ima in razvije.

Sedaj pa se razvija močna tendenca, da se preneha z vsemi temi neškodljivimi stvarmi, ki tvorijo velik del življenja Ta tendenca se je v preteklem času skrivala za napadom na en sam moment v socijalnem življenju. Ta je uživanje alkoholičnih pijač. Poizkus, da se uvede prohibicijo, pa je le simptom vsesplošnega boja za uničenje vsega socijalnega življenja, izvzemši ono, katerega izvršujejo potomci angleških puritancev. V Washingtonu je bilo Arion pevskemu društvu prepovedano servirati v nedeljo popoldne gostom pivo. V različnih drugih krajih je družbam, kjer se pleše, prepovedano uživanje alkoholičnih pijač, ali se jih pa sploh prepove.

Dasiravno ni prepoved piva ali vina na takih prireditvah smatrati kot posebno važno stvar, je vendar vsem, ki poznajo razmere, jasno, da bi prireditve izgubile brez teh pripomočkov veliko njih žovijalnega značaja ter bi tudi ne bilo opaziti blagodejnih posledic takih razvedril. Zares uničilo bi se glavni predmet na tisoče družabnih prireditev.

To je le eden izmed mnogih načinov, kako bi prohibicija posegala v osebno svobodo posameznika. Smatra se jo le kot prvi korak. Resnica je, da izvira prohibicijsko gibanje ter najde največ opore v nestrpnem elementu nasega prebivalstva, ki se nazivlje samega sebe tipično ameriškim, ki pa je de facto, po idejah in principih, povsem neameriško.

Prohibicijsko gibanje je le predhodnik gibanja proti vsem takozvanim "foreignes" in proti vsemu, kar ni protestantske vere in angleškega izvora.

Seveda zagovorniki prohibicije skušajo skriti svoje kremplje ter kažejo le svilnato-mehko tačico. Ob gotovem času pa se izpozabijo in takrat se pokaže pravo jedro tega gibanja. Le en slučaj. Vzet je iz enega številnih buletinov, katere razpošilja po celi deželi Temperance Society metodistične episkopalne cerkve. Naslov temu članku je: "Alkohol v topilnem loncu." (Topilni lonec —"Melting Pot" pomeni Ameriko, kjer se stopijo različni narodi v enolično maso "Amerikancev". (Opomba ured.)

"Nobenega dvoma ni, da je bila emigracija zadnjega stoletja velik blagoslov. Možje in ideali severo-zapadne Evrope so se stopili v svetovnem topilnem loncu in produkt je ameriški državljan današnjih dni, — najbolj kraljevski mož, kar sta jih kedaj ustvarila Bog in pa zgodovinska evolucija.

Današnje naselniško vprašanje pa je zelo različno od onega v zadnjem stoletju.

Naše prvotno naseljevanje je bilo anglosaško in keltsko, **najboljše pleme, kar jih je dosedaj porodila zemlja.** Sedanja emigracija pa je povečini latinska in slovanska — **zelo različen izvor, da povemo najmilejše.**

Stari emigrand je prihajal iz severozapadne Evrope in tamošnje strogo podnebje se je izražalo v njegovem značaju. Novi priseljenec pa prihaja iz mehkih klimatov južno-iztočne Evrope in to je opaziti tudi na njegovem značaju. Njegov razburljiv temperament ga dela **skrajno vsprejemljivega za arnahistične uplive.** Stari priseljenec je bil navadno protestant ter pripraven, da se ga izobrazi; **novi pa je vedno katolik** — rimski ali grški — **in pri njem je neizobraženost postava.** Prav nič ne ve, kako rabiti demokratizem. **Ima malo družabnih idealov; njegovi pojmi o spolnih in družinskih odnošajih so večkrat naravnost bestialni.**

Ako torej mislimo na številne, vedno naraščajoče tolpe teh ljudi, ako upoštevamo njih sorazmerno večjo rodovitnost in njih **manjvrednost,** kar jim dela pripravno polje za organiziran greh, potem vidimo, kako potrebno je vzeti iz njihovih življenj vsako silo, ki jih ponižuje ter jih dela nezmožne, da bi postali patriotični in dobri ameriški državljani.

To je torej ozadje prohibicijonističnega gibanja, duh takozvanega Knownothing, plemenskega predsodka, verske nestrpnosti Prohibicija je le uvodna stopinja. Ako se jim pusti, da nadvladajo, bodo sledile vse ostale zgoraj omenjene stvari.

Raditega se je treba boriti že takoj pri prvi bojni vrsti, ki se tiče prohibicije Ako bodo državljani inozemskega izvora pobiti na tej črti bo zmaga na drugi tem težje pridobiti.

To je velika zadeva, ki je involvirana v vprašanju prohibicije.

Louis N. Hammerling.
"Amercan Leader"

Kak revež je, kdor stoji na visokem mestu! Njega gleda in vidi vse Naj poskusi enkrat ustreči svojim željam in ne le vedno zahtevam zavistnih gledalcev, konec je njegove slave. Kar je storil dobrega, to se pozabi; slabosti se mu ne odpuste nikdar. Sluga je gledalcem in poslušalcem kakor glumač, ki igra za denar. Kaj bodo rekli, to ga skrbi vedno. A miru mu ne daje njih hvala, priganja ga le k večjemu trudu, graja pa ga peče tem bolj, čim menj jo je zaslužil. Tako se drvi brez pokoja za senco slave, ki beži vedno pred njim, dokler ne omaga. Potlej ga slave; živel je zanje, zase ne.

Kakošno bi bilo ževljenje, da bi ne imel vsakdo nekaj najljubšega, kar mu daje moč in tolažbo, četudi mu iztrgajo vsa druga bogastva? Mnogo jih je, ki se zavedo svojega najdražjega zaklada šele v nesreči, kadar jim ne ostane ničesar drugega več — in solzne oči se zasvetijo od sreče in ponosa. A drugi so ga odkrili že zgodaj v razkošnem trenotku in čuvajo ga kakor svoje življenje.

Junakinja iz Vodic. Pod naslovom "Jeanne de Vodice" priobčuje zagrebški "Obzor" o Ivanki Jerovškovi duhovit listek, po katerem posnemamo to le:

Ivanka Jerovškova je slovensko dete, vzgojeno v vasi Repnjah, kjer je med visokimi hribi in stoletnimi smerekami župnik edini zastopnik nebes in zemlje, edini reprezentant vsega onega, kar presega obzorje navadnega kmeta, ki koleba med mukotrpnim življenjem vsakdanjega dela in med cerkvijo, ki mu preti z večnim prokletstvom in peklenskim ognjem

Župnik je vedno isti, ki ga bo bog na sodnji dan poklical na svojo desno stran, a njegova čreda je neprestano v dvomih, da-li ji ne bo bog ne veliki poljani kjer bo delil pravico za človeške grehe, za klical:

"Ej, vi tam iz kranjske vasi Vodic, na levo!"

In namestnik božji z visoke lece že opisuje, kako bo pretresalo ozračje grmenje, silnejše od onega, ki pretresa ubogo vas ob času najljutejše burje in nevihte, kako bo po plamenečih bliskih zatemnelo nebo in kako se bo prelomila zemlja ob smradu žveplenih plamenov in v toči gostega kamenja in kako bodo pogubljeni župljani, ki niso poslušali njegovih besed, ki jih govori on na svoja usta po nalogu vsevišnjega.

In župljani se trkajo na svoja grešna prsa, mlade žene in dekleta prebirajo molke in obžalujejo s solzami v očeh sladki greh ljubezni ter zro skrivaj s prosečim pogledom na vsegamogočnega zastopnika one nezmotljive večne pravice, da-li bi ne našle v onem resnem, obritem, od same svetosti odebelelem licu vsaj trohico usmiljenja dobrote in razumevanje njihovih slabosti.

"Ali milostljiv je bog, a neusmiljeni so ljudje!" Od one večne milosti, ki je nam ohranila tradicija Nazarenca, sina božjega, skoraj v vsakem kotičku po en veličastni spomenik, pa ni sedaj sledu pri njegovih nasledkih v talarju in štoli, ki sedaj ponavljajo Kristove nauke. Ljudje govore samo o večni pravici, o kazni, o mukah ki bodo zadele one, ki so mnogo grešili, ki so ljubili življenje, dekleta, lepoto, prirodo.

Ivanka Jerovškova je zadrhtela.

Siromašno dekle je pač grešilo, kakor se pač greši v dobi mladosti ko prvič zadrhte prsi, ko se prvič človeku stemni pred očmi vsled milja in strasti, ko je svod nebesni teman kakor visoke gore rodne vasi, ko so smreke tako tihe in ko se zvezde zde kot mali kosmiči temne svile, izza katerih zvedavo zro drobkane očice blaženih angeljev.

Ne, ne, to ni nič drugega kakor satan, ki se laska mlademu telesu, ki ubija dušo in njeno nado v večno blaženstvo.

Ne, stokrat ne, to srečno razpoloženje, to razkošno drhtenje telesa, ti vzdihi sreče in koprnjenja, to so samo vaba večnega prokletstva, ki se vedno zavija v krinko lepote dočim je resnica in blaženstvo, ki večno čaka na človeške duše, kruto, trdo, mukotrpno, krvavo in bolno.

A vsi ti lahkotni trenotki so minljivi, oni odškodujejo človeško srce za težko breme življenja, za vsakdanjo skrb za kruh, za borbo za obstanek, a vrag, sam pretvarja kruh, ki ga moraš vzeti v usta in ki ga služiš s krvavimi žulji, v hrano, da živiš in da živeč grešiš in umreš v prokletstvu.

In Ivanka že čuje trombo večne pravice, ki se ori iznad silnih pečin, silnejše, grozneje, kakor nekoč, ko je vaški čuvaj sredi noči zatrobil v svoj rog, dajoč znak, da gori sosedna vas. Kako bo drhtela duša prokletega v grobu kraj male cerkvice na sodnji dan?

NASELNIŠKA DRUŽBA "ILIRIJA"

Naznanjamo vsem onim, ki se zanimajo za farme, da smo prevzeli večji del sveta v Lincoln county v bližini industrijelnega mesta Merrill, kakor tudi po nekaterih drugih krajih Wisconsina in sicer naravnost od lastnikov. Za to nam je mogoče isto po izredno nizkih cenah prodajati, kakor tudi pod lahkimi pogoji. Zemlja je povsod rodovitna in leži blizu železnic in mest. Cene akru so po 12 do 16 dol. Imamo tudi več obdelanih in na pol obdelanih farm. Pišite po pojasnilo. — Iliria Colonization Co., 908 Michigan Ave., Sheboygan, Wis.

DR. RICHTER'S

Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, po kostnice, mišični revmatizem, nevral gijo ali trganje po čeljustih. Olajša bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vratni in nahod. Zabrani vnetje pljuč in sušenje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši GRAMOFON samo

$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravite prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje vse druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje priporočamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da boste z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi **igralne plošče** najboljših pesnikov in godbenikov po **65c** komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter se pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijejo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nezadovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo prej plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co.

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

Jeklarna -- Steel Plant

Opozarjamo rojake Slovence, da je ravno sedaj najboljša prilika za nakup lot v bližini ogromne jeklarne, katera bode počela čez leto dni kuriti peči.

NE BODITE ZADNJI IN PIŠITE V SLOVENSKEM JEZIKU ZA PODROBNOSTI.

Če hočet kupiti lote ceneno, obrnite se naravnost na nas. — Prodajamo lote v New Duluth, Gary in Spirit Lake, po nizkih cenah in na lahka mesečna odplačila. — Pojasnila brezplačno.

GONSKA & REBEK

3 So. 5th Ave. blizu Union postaje Duluth Minn.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

Range Hotel Vila Velebit

JOSEPH TALKOVICH, lastnik

627 W. SUPERIOR ST., -:- DULUTH, MINN.

(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO, FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

SVOJI K SVOJIM!

KDOR HOČE DOBRO, PODUČNO ČTIVO, NAROČI NAJ SE NA 'NARODNI VESTNIK". NAJVEČJI SLOVENSKI POLITEDNIK V ZJEDINJENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice ob parnika.

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

GRAJENJE SAJLO.

Za vezanje položiti je na omet osminke palca debele ploščnaželezne vezi, in sicer na vsako drugo vrsto opek; dobra je tudi na žica št. 3 za to vezanje. Te vezi tečejo okoli stene sajlota, in položijo od poldrugega do

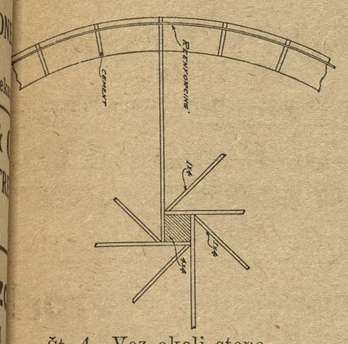

Št. 4. Vez okoli stene.

dveh palcev notri od zunanjega lica stene. Pri vratih je te vezi prevezati v cementni podboj. Okoli prede visočine sajlota se rabi nekoliko močnejše vezi. Slika 4 kaže lego vezi (reinforcement).

Slika št. 5 kaže kako se gradi ena vrsta enostavnih vrat za sajlo. Če se dela sajlo iz cementnih opek, naj se zgradi tudi obok od vrat iz cementa. Vrata naj se zaprejo z dvopalčnimi deskami, ki

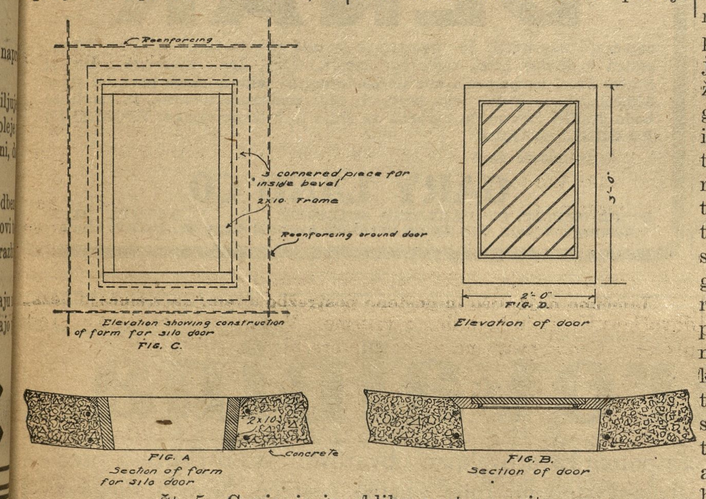

Št. 5. Grajenje in oblika vrat za sajlo.

se položijo ena na drugo, in katere drži sajlo, ali naj se pa napravijo na tečaje. Streha opisovanega sajlo je iz osem špirovcev, katerih vsak je deset čevljev dolg. Na špirovce se nabijejo deske in na deske šingelji, kakor kaže slika 6. Na taki sajlo, ki je zgrajen iz cementnih opek, ali sploh iz cementa, in je tako vezan, kakor ga opisujemo mi, bi bilo boljše in pravilneje napraviti streho iz cementa, vendar se to pri zgradbi tikajočega se sajlo ni zgodilo, ker je bil les doma, in ker se je nora-

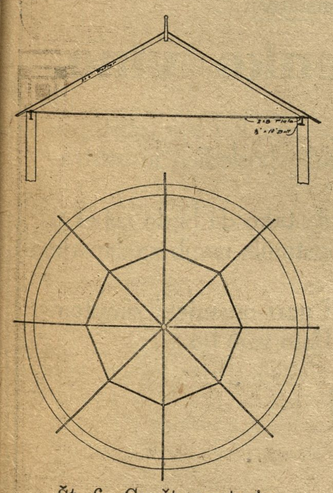

Št. 6. Grušt za streho.

lo z denarjem štediti. Sajlo se napolni s sajleč skozi strešno ako, ki se vidi v sliki št. 7.

"Chute", grot ali po domače "trahter," mogoče spuščalnik za sajleč — clevelandska fabrika (besedokovnica) je naprošena, da skuje primeren izraz, da ga bo razumil narod ne en sam človek — je bil pri tem sajlo napravljen štiri in trideset palcev povprek, in in pol palca debeli in deset palcev dolgi vijaki (bolts) so bili položeni v steno štiri čevlje narazen na vsaki strani vrat, in okvir "chuta" se je pritrdil na te vijake kakor kaže slika št 7. Tudi streha nad "chute" je razvidna v št. 7. V notrini "chute" se je zgradila lestva (ladder).

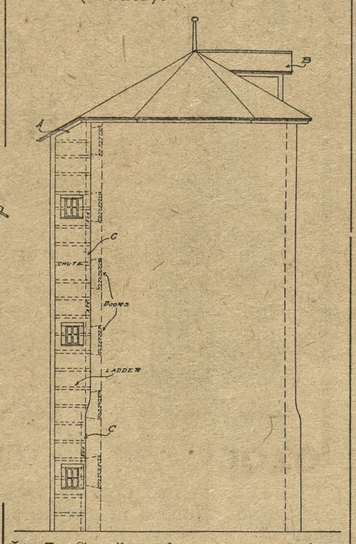

Št. 7. Strešno okno za napolnitev in zgradba spuščalnika za sajlec.

UMNO KLETARSTVO.

(Dalje.)

ZAVRELKA.

Ta bolezen napada vino najraje v neugodnih letinah, kadar je vino kislo in slabo in leži čez poletje v topli kleti. Vino se začne kaliti, drži se vzdignejo, vino zgubi vso moč in se slednjič spremeni v kalno, smrdljivo tekočino, katera ni za drugo rabo nego da se na gnojnico vlije. Tej vinski bolezni je kriva nevednost in malomarnost vinorejcev in vinotržcev, kateri ne pretočijo vino in ga pustijo na prvih drožah. Na ta način ostanejo v vinu vse gnilobne stvari, trosi kvasnih, vinskih in ocetnih gljiv, ki najdejo dovolj živeža in sploh vse pogoje za množenje.

Vinorejec in vinotržec naj toraj skrbi, da obvaruje vino z umnim ravnanjem pred to boleznijo. Pretaka ga naj decembra in aprila, in če je vino slabo na alkoholu, naj mu ga nekoliko doda, da bo močnejše. Če je vino začelo zavrevati, naj se hitro pretoči v dobro žveplani ali s špiritom pokajeni sod. Žveplena sokislina, kakor alkohol pokončujeta vse glive, potem se dolije toliko alkohola za koliko je vino preslabo.

Če vino že začne smrdeti ni zanj nobene pomoči. Zlije naj se ven in sod naj se porabi za drva.

VINO SE VLEČE.

Vino začne včasih tiho teči kakor olje; končno postane gosto kakor jajčji beljak. Tudi temu so krive glivice; popada pa ta bolezen slaba, mehka, sluznata vina, katera so revna na črešlovini. Mošt, ki vre na troponih se navzame črešlovine in zato ni tako vino toliko podvrženo tej bolezni kot ono, ki ne vre na tropinah.

Če se ta bolezen začenja naj se vino pretoči in sicer tako, da bo škropilo na vse strani kadar teče iz soda v škaf. S tem se bo vino po pravilo, če bolezen še ni daleč šla. Če je pa vino že bolj gosto potem se mu mora dodati česar mu manjka in to je črešlovina. To si lahko sami pripravimo iz pečkov grozdja, katere si vsako leto shranjujemo.

Po prešanju tropin zberemo pečke, ter jih počasi na sončnatem kraju posušimo. Premešati in premetati jih je treba vsaki dan, da ne splesnijo. Shranijo se v zaprti posodi kakor kava, da se ne razdišijo. Kadar jih potrebujemo, vzamemo pol funta pečkov na vsakih 15 galonov vina, katero se vleče, vlijemo en pajnt vode na pol funta, in jih 24 ur namakamo. Potem zmeljemo in zmanemo pečke, ter denemo vse skup v emajliran lonec. Z železom ta tekočina ne sme priti v dotiko, sicer se sčrni. Ta lonec postavimo v večji lonec ali kotel, ki je z vodo napolnjen in pod katerim se toliko časa kuri, da tekočina v loncu dve uri po malem vre. Potem se tekočina precedi. Kadar se potrebuje, zmeša se dobro s kvartom vina ter se vlije v sod, ter se z drogom dobro vmeša v vino.

GOJENJE TRSJA.

(Dalje.)

Kadar je trs rastel dve leti potem se že sme pustiti, da rodi sad. Kadar se obrezuje trs, ki že donaša grozdje, treba je upoštevati sledeče: Grozd zraste navadno na mladiki, ki je pognala spomladi iz mladik prešnjega leta, in zato je najbolje, da se pusti rasti le one mladike, ki poganjajo iz mladik prešnjega leta, in katere enoletne mladike so pognale iz trsa, ki je le eno leto starejši, toraj dve leti star. Trs, kateri naj bi nosil sad, se mora držati nizko in blizu korenin kolikor mogoče, zato se mora vsako leto, obrezovati. Priporočljivo je tudi, da se pusti rasti vsako leto dve mladiki blizu zemlje, vendar naj te mladiki ne nosijo prvo leto, ampak naj se jih pusti, da se opomorejo in razvijejo, in po zimi naj se trs tako obreže, da bodo te enoletne mladike glavni rodilni trs. Pri rezanju se izbere dve novi močni mladiki, katere ste naj bližje korenin, in odreže se jih tako, da se pusti vsaki tri najnižje in najlepše popke. Iz teh dveh mladik pognale bodo spomladi mladike, ki bodo nosile grozdje, prihodnje leto. Če se naredi na teh mladikah grozdje že prvo leto, naj se odščipne. Potem naj se izbere še dve drugi mladiki nad tema dvema nizkima, katere naj se namenijo, da bodo nosile grozd tekoče leto, in vsako teh je odrezati, da ne bo čez tri ali štiri čevlje dolga. Ko je to izbrano in obrezano, odreže naj se vse ostalo trsje. Glavni trs naj se vedno drži nizko pri zemlji, da bo postal močan in debel, in po obrezanju ima naj spomladi le štiri ve je — dve pri tleh za drugoletni sad, in dve malo višje za prvoletni sad. Trto je rezati po zimi, kadar spi, vendar ne sme biti ob času rezanja zmrznena.

(Dalje prihodnjič.)

ZABELEŽENJE MLEKA.

Povprečno se računi, da se dobi v Združenih državah od povprečne krave 4000 funtov mleka in 150 funtov maslene maščobe na leto. V istih čredah, kjer se krave zbira in se vzgojuje le one telice kojih matere so bile najboljše mlekarice dosegli so se lepši uspehi; v onih čredah pa, kjer se ne polaga nikake skrbi na izbiranje naraščaja je pa pridelek slabši kot je povprečen. Mnogo čred križem Združenih držav, kjer se je polagalo manj ali več važnosti na izbiranje naraščaja, ima za seboj rekord od 5000 do 8000 funtov mleka in od 200 do 350 futov maslene maščobe za povprečno kravo na leto. V vsaki čredi, kjer se je zabeleževalo koliko mleka da vsaka krava, se je našla velika razlika v količini in kakovosti mleka krav, četudi se je krave enako krmilo in oskrbovalo, Razlika ni le pri eni pasmi živine, ampak pri vsaki in pri vseh pasmah, in tako tudi pri čistokrvni kot pri nečistokrvni živini,

Kmetu ali farmerju pa ne sme biti vse eno koliko mleka da ta ali ona krava, ampak podvizati se mora, da doseže krave, katerih vsaka bo dala čim več mogoče maslene maščobe. Ako bo umen živinorejec iztrebljal iz črede polagoma vse tiste krave in njih naraščaj, ki dajo malo mleka, dosegel bo kmalu dvajset do trideset odstotkov več maslene masti, in to pomeni za farmeja večji dobiček. Farmer ne more reči kar tako tja v en dan katere krave so najboljše in katere so najslabše. Še strokovnjak ne more to določiti povsem določno. Določiti je pa to potrebno, in sicer določiti koliko mleka da vsaka krava in kakošno je to mleko. Zatoraj priporoča Narodni Vestnik vsem slovenskim farmerjem, da tehtajo mleko in da ga preiskusijo glede maslene maščobe. To je upoštevanja vredno in vsak, ki je že farmer ali ki misli postati farmer, če je že to v Ameriki, v Avstriji ali kjerkoli že, naj ta predlog upošteva in naj ta navodila skrbno in premišljeno prečita. Dobiček v mlekarstvu ni odvisen od števila krav, ampak od dobrih mlekaric. Ni dovolj, da imaš krave, ampak imeti moraš take krave, ki bodo dale mnogo mastnega mleka. Če imaš ti slabe krave nimaš druzega kot delo, in pa nekak živi stroj, da spreminjaš krmo v blato. Če si živinorejec, bodi ekonom, bodi umen gospodar in stremi, da bo dala tvoja čreda mnogo dobička. Poleg tega daj pa tudi krave preiskati. Dansko je najznamenitejša mlekarska dežela in na Danskem je vsaka krava preiskana. Preiskovanje krav ni nekaj novega, ampak je preskušena stvar, ki se je pokazala velike veljave. Naselbine kot Greaney in Willard ste po naravi vstvarjeni za mlekarstvo, če bi se tam oprijeli rojaki umne živinoreje, postali bi te dve okolici polagoma znameniti živinski okraji. Treba je pa stvar delati premišljeno, treba je iskati nasvetov pri veščakih, da se bodo storili koraki v pravo smer.

Krave se preiščejo glede mleka in maslene maščobe na dva načina. En način je za farmerja, da preiskusi krave sam da teh ta in zapiše težo mleka vsake krave vsaki dan ali vsaj vsaki mesec enkrat. Potem naj preišče koliko maslene maščobe ima mleko vsake krave in sešteje naj koncem leta koliko mleka ali maslene maščobe je dala skozi leto vsaka krava. To je en način določitve količine in kakovosti mleka vsake krave za posameznega farmerja. Drugi način je, da se spravi skupaj več farmerjev, navadno 30 do 40, da sodelujejo in uslužbijo veščega človeka, da stori to stvar za farmerje. On obišče vsako farmo enkrat na mesec, in tehta ter preiskusi mleko vsake krave zjutraj in zvečer. Po tej količini in kakovosti mleka zračuni koliko prilično da krava mleka in maslene masti na mesec. Tudi klajo stehta, in zabeleži kakošno klajo dobiva krava, koliko jo dobiva in koliko je vredna. Ta način je zvezan s stroški; in četudi pokaže koncem konca dobiček, vendar bi mi priporočali farmerjem, da to delo sami oskrbujejo, ker farmer ima že itak toliko stroškov, da jih komaj zmaguje.

Mi priporočamo vsem našim farmerjem, da pričnejo takoj tehtati in preiskušati mleko sami, da iztrebijo polagoma slabe krave, da zvišajo dobiček in vrednost čred. (Dalje prihodnjič.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

K. L. San Francisco, Cal., — Delavske razmere so tudi tukaj slabe in slabe so po vsej Ameriki in isto velja, najbrže za ves svet. Iz Afrike čitamo o štrajkih; isto iz Avstralije, Nemčije, Rusije, Francije, Portugala. V Daily Iron Trade" z dne 9. januarja stoji črno na belem, da je en milijon delavcev železne, jeklene in kovinarske industrije, in dve sto sedemdeset tisoč majnarjev v Združenih državah brez dela. Če imate delo, kakor poročate, če je tudi slabo svetoval bi vam, da ne hodite sem sedaj ker prišli bi le izpod kapa na dež. Dotični časnik je povzel slavospev za Forda iz kapitalističnih virov; pozabil je pa povedati, da je spremljalo naznanilo Fordovega načrta, da bo razdelil med delavce deset milijonov dolarjev, nekaj druzega nepričakovanega. Na 12,000 mož, ki so se trli pred Fordovimi tvornicami v Detroit, Mich., so gasilci obrnili cevi ter so oblili delavstvo z ledeno mrzlo vodo v času ko je kazalo živo srebro v toplomerju nič toplote! Mrzel veter je bril iz severozapada, in kakor hitro je zadel curek vode človeka se je obleka strdila v led. V taki kraj ne hodite za delom sedaj. Detroit, Mich. je Meka brezdelnih vsled Fordove ponudbe.

Vi prašate, če je Ford socojalist. Mi tega ne vemo — najbrže ni. Vsekakor je pa v njegovem načrtu, po kojem hoče deliti z delavci dobiček, nekako potrdilo socijalističnih načel. Socijalistična ekonomijo namreč uči, da ni potreba, da bi zvišanje plač zvišalo tudi ceno pridelku ali izdelku, zato ker cena pridelka ali izdelka ni odvisna edino od plače, katero dobi isti, ki je to ali ono stvar pridelal ali izdelal. Dobiček igra večjo vlogo v določevanju cene kot jo igra plača. Dobiček je isto, kar se naloži na pridelek ali izdelek več kot je v resnici stal in kot je v resnici vreden. Če se torej delavstvu plača zviša, druge stvari pa ostanejo vse kot so bile prej, mora ostati manj dobička. Ford je djal, kakor piše New York Tribune, da je prodal leta 1913 dve sto tisoč avtomobilov in je znižal dobiček za deset milijonov dolarjev s tem, da je prodal avtomobile petdeset dolarjev ceneje kot leta 1912. Vzlic temu napravil je v letu 1913 pet in dvajset milijonov dobička lansko leto. Mi bi lahko znižali ceno avtomobilom še petdeset dolarjev, pravi Ford, vendar odločili smo se razdeliti ta dobiček (deset milijonov) med naše delavce.

Kaj to kaže? Kdor misli čita vidi iz Fordove izjave, da bo ostalo Ford kompaniji še petdeset milijonov dolarjev dobička za leto 1913 vzlic temu, da bo razdelil deset milijonov dobička med delavce. Profit ni torej nič druzega kot neizplačani zaslužek istim, ki so delali. Rojak K. L., mi dvomimo, če je Ford socijalist; a njegov načrt je potrdil en nazor socijalistične ekonomije, da je zdrav pravičen in praktičen.

J. P., Fostoria, Tex., — Syphers incubator je eden najboljših. Pišite po cenik na Syphers Incubator Co., Buffalo, N. Y.

White Leghorn kure so najboljše za nesenje, a majhne so. Barred Plymouth Rocks tudi precej dobro nesejo, in so velike. Rhode Island Reds so tudi dobra vrsta za nesenje in za meso. Jajca za valenje dobite če pišete na Wm Brunschmid, c. o Henry Shulte, Brookfield, Meeker county, Minn. Pišite po slovensko.

Cenjeni gospod Stefančič!

Sporočim vam, da sem sprejel vino. Dobil sem ga v East Pittsburgu. Z vinom sem zadovoljen povsem, in bojim se, da ga bomo prehitro spili, ker je tako dobro.

Tukaj vam pošljem svoto, katero vam dolgujem. Zahvaljujem se za dobro kapljico.

S pozdravom Mihael Sadar, 75 Ridge Ave., North Bradek Pa.
hael Sadar, 75 Ridge Ave., North Braddok, Pa.

Gornje pismo pove kakošen je moj pridelek vina. Rojaki po Minnesoti in sosednih državah naj se obrnejo z naročilom na

Anton W. Fox, box 877, Virginia, Minn.

On naročuje od mene cele kare vina in ga pošilja kot ga dobi. Za pristnost jamči posestnik vinograda

Frank Stefanich.
R. R. 7, Box 124, Fresno, Cal.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo

Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: **John Intihar,** Box 123. Podpredsednik: **Fr. Okoren,** Box 715.
I. tajnik: **Frank Peterlin,** Box 706. II. tajnik: **Anton Lavrič.**
Blagajnik: **Josip Francelj, Grand Av.**

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. **Math. Hrovat** za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. **Frank Platnar.**

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Hripavost

povzroča občutek srbečice v grlu. Njen vzrok je dihanje mrzlega zraka skozi usta ali pa prehlad. Je tudi lahko posledica dolgotrajnega javnega govorjenja na mrzlem prostoru.

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam of Lungs)

Cena 25 in 50 centov.

poda hitro olajšbo v takih slučajih posebno, ako se pred njegovo rabo grgra s toplo vodo primerno razredčeno.

Severov Antisepsol

Cena 25 centov.

Poskusite te dve zdravili. Našli ju boste najboljši zoper bolno grlo in hripavost.

Zapeka

pri otrocih in odraslih bi se ne smela zanemarjati. Črева se morajo izprazniti vsaj enkrat na dan. Ako se hitro ne odpravi, lahko povzroča mnogo drugih bolj nevarnih bolezni. Odpravite jo takoj na prvi prikaz

SEVEROVE TAB-LAX

(Sladkorno odvajalo.)

podeli hitro olajšbo. Ker ima prijeten okus, otroci ga radi vzamejo. Primesi so čiste in neškodljive, a dovolj močne tudi za odrasle.

Cena 10 in 15 centov.

Zahtevajte Severova zdravila od vašega lekarnarja. Ne vzemite nadomestitev. Ako jih nima lekarnar v zalogi, naročite jih na ravnast od nas.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ROJAKINJE POZOR! LEPA PRILIKA

za učenke, ki se žele naučiti šivati ženske slamnike. Učenke se sprejemajo po dogovoru vsaki dan od osmih dopoldan do osmih zvečer. Naslov Helena Vičič 458 N. Halsted St., Chicago, Ill., 2. nadstropje zadaj.

JAY W. ANDERSON, Agent,
352 W. Michigan St., Duluth, Minn. — Phone: Grand 1800.

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem prevzel Lorenc Kovachevo

GOSTILNO

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.
Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Dopisi.

St. Louis, Mo.

Cenjeni vsi!

Na poti sem proti zapadu. Zapustil sem državo Illinois in tudi mesto St. Louis, ki leži ob veletoku Mississippi, in je zvezano z mostom z državo Illinois. Vsem rojakom in njih ženam iskrena hvala za prijazni sprejem, za velikodušno naklonjenost in za prijateljsko pogostenje. Bog vas živi še vse mnogo let in obsuj vas s srečo in zdravjem, da boste še mnogo let čitali napredni in poučljivi list Narodni Vestnik!

John Sodec,
potovalni zastopnik za N. V.

Milwaukee, Wis.,

Cenjeni urednik Narodnega Vestnika: Le malo se sliši iz naše naselbine v javnost. Pravimo, da smo napredni, pa naše delo je tako tiho, da slovenski svet malo ve, da je v Milwaukee in okolici okoli 3000 Slovencev, če ne več.

Delavske razmere pri nas so slabe; pa saj se od nikoder nič prida ne sliši. Ljudi je polno po ulicah; sprehajajo se. ker nimajo dela. Tukajšni Slovenci smo večinoma zaposleni v usnjarnah, in če tudi se je v naši usnjarni nekoliko na bolje obrnilo, vendar je položaj tak, da ne svetujem nikomur hoditi v Milwaukee za delom.

Pri Frst Vogel Leder kompaniji so vpeljali nabor. Vsak stari ali novi delavec se mora povsem sleči in podvreči se mora strogi zdravniški preiskavi, če hoče delati pri tej tvrdki. Nesposobnih je bilo nekaj vrženih z dela in vsak, ki je udan opojnim pijačam bo zgubil delo. Poznam dva izučena usnjarja, dobra delavca, ki sta zgubila delo, ker sta bila alkoholista po mnenju zdravnika. Kam bodo šli ti ljudje, če se bo povsod tako strogo postopalo? Trezna glava ima povsod prvenstvo, zato naj bi opustili naši ljudje preobilo uživanje opojnih pijač, ker to škoduje žepu, glavi in zdravju, ne hasne pa nič. Preveč ni dobro nobene stvari, najmanj pa alkohola.

Vreme imamo nestanovitno. Dne 12. januarja je bilo 10 pod ničlo na toplomiru, drugi dan je bilo pa povsem spomladansko vreme. Spomladi že težko pričakujemo, ker se nas je nekaj namenilo na farme podati, in sicer se bomo preselili bližje Narodnega Vestnika, ki je za rešitev življenskih vprašanj naboljši časnik.

Naročnik.

Yale, Kans.

Že dolgo ni bilo iz našega kraja dopisa v naprednem našem listu Narodni Vestnik.

Kar se tiče dela se ne morem pritožiti, seve tako ni kakor bi moralo biti, a za enkrat se pomagati ne da. Pri naši kompaniji, to je pri Western in Central Coal Co. se dela vsaki dan; druge kompanije pa delajo le po tri do štiri dni na teden, tako, da se ni treba bati, da bi kedo obogatel. Draginja je visoka, in če bo tako naprej šlo ne bo v Ameriki nič boljše kot je v tlačeni stari domovini. Če zasluži družinski oče po $70. — do $75. na mesec, mu ne ostane nič; spredaj da kapitalist delavcu par centov več kot v Evropi, zadaj ga pa odre. Tak je sistem, katerega nekateri gospodje branijo.

Na društvenem polju se pridno gibljemo. Imamo pet društev, ki spadajo k raznim jednotam in zvezam. Nekateri dopisniki se silno pohvalijo in štejejo to v nekak na predek, da imamo čez ducat podpornih organizaci. Po mojem mnenju je ta napredek popolnoma napačen — več društev, več ceplenja. Či bi imeli Slovenci le dve ali tri podporne organizacije, cepili bi se le na dva ali tri dele ali struje, sedaj je pa toliko ceplenja, da človek ne ve kje stoji. S temi mnogimi zavarovalnimi organizacijami se le narod skubi. Delavci, ki jih vzdržujejo, služijo po $50. do $75. na mesec pri najtežjih in najnevarnejših delah, kjer se krvavi pot poti, mnogi so pa celo brez dela. Uradniki, ki niso nikaki učenjaki, ampak navadni delavci, pa sedijo pri skledah, kjer se delijo visoke plače za lahko delo. Narodu se že dolgo meče pesek v oči, a menda bo enkrat spregledal, zaklical bo stoj, in pognal bo lahkoživce k delu. Kaj če bi bili angleži taki norci na jednote in zveze kot smo Slovenci? Nekaj tisoč nas je, pa tekmujemo vspešno v vsakim narodom na polju jednot in zvez,. Ta bolezen se nas je do dobrega prijela in zasejali so jo isti, ki so iskali ovekovečenja in dolarjev. Oboje so dosegli, narod so pa zapeljali v prepad iz katerega ga zamore le združenje rešiti. Bolan ali pohabljen član hoče podpore, če umre oče pričakujejo ostali posmrtnine; za te dve stvari se gre Ali ni toraj neumnost, če kedo misli, da ga bo vrag vzel, če ni pri strogo katoliški organizaciji, oziroma, če misli, da je nazadnjaški ako ni ateist. Mi Slovenci imamo celo kontrabantna društva, kojih pravila so veljavna le do sodnijskega praga. Žalostno je, da se pusti narod tako za nos vleči. Nekatera društva poslujejo brez "charter-ja", ne upoštevajo nobenih državnih zakonov, člani pa tudi kršijo pravila. Tako se je zgodilo pri nas, da nek član ni dobil radi nereda podpore. Predpisi se pri naših jednotah povsem premalo vpoštevajo in jaz dam vse spoštovanje rojaku Hočevarju iz McKinley, Minn., ki se je upal kot bivši delegat povedati glavnim uradnikom resnico v obraz. Škoda le, da ni mnogo več takih nevstrašenih mož. Čemu bomo pa mi delavci plačevali drage konvencije, če se bo oziralo na njih sklepe?

Čital sem, da je svetnica Vodiška Johanca v luknji. Radoveden sem, če bo tudi tam telečjo kri potila? Sramota, da duhovni niso vstavili prvi dan tega slepar stva, ampak so ga protežirali. Možje, ki hodijo pol življenja v šolo, se pač niso pustili od take neizobražene babure za nos vleči, kali? Načrt je bil ves drug, a je spodletel. Sedaj se pa umivajo; a črni ostanejo kot Zamorci. Pravijo, da je bil še presvitli v Ljubljani tako srečen, da je eno kiklo dobil. Jaz mu jo privoščim, posebno ker je pobarvana. Pa pravijo, da duhovni ne marajo rudečkarjev!?

Vreme imamo jako vgodno — nobenega mraza. Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam!

J. H. zastopnik lista.

Lorain, O.,

Cenjeni uradnik: Prosim priobči te par vrstic v priljubljeni list Narodni Vestnik. Moj namen ni ljudi obrekovati ali sovražtvo delati; vendar pa mislim, da kritika je zdrava ako je potrebna. Pred nekaj časom sem čital dopise v G., kjer so bile opisane naše delavske razmere in sicer, da se dobro dela, češ za božične praznike dobimo par dni prostih, potem zopet začnemo s polno paro. Dopisniki gotovo niso mislili na druge kod sami naše, kajti danes imamo veliko tacih, ki delajo samo po tri dni na teden, dosti pa prav brez poselnih. Seveda so pa tudi kateri, ki delajo vse dni izvzemši nedelje, tako da imamodelavce v vse stroke spadajoče. Toraj le bolj z resnico na dan. Taki dopisi lahko postanejo večkrat škodljivi, ker je povsod dosti brezposelnih, ki bi znali priti sem, in bi se varali.

Čudno se mi zdi tudi kaj misli predsednik J. S. K. Jednote, ker ne vrši dela kot je bilo sklenjeno na zadnji konvenciji, namreč da ostane G. N. glasilo še zanaprej le ako postane unijski list do Novega leta 1914. Danes imamo že osemnajst dni po Novem letu, pa G. N. ni še unijski list. glasilo ja pa še. Glavni predsednik kar molči; on se ne ozira na sklepe konvencije. Kaj k temu rečejo drugi uradniki delegatje, in člani, sem radoveden? — Pozval je vse stare in nove nadzornike in uradnike na sejo v glavni urad na Ely, Minn. Ne vem zakaj je potreba konvencij, ako se ne ozira na sklep. Ako pa je stvar tako kočljiva za rešiti, zadostovalo bi manj uradnikov pozvati na sejo, ne pa vseh da bi se ognila Jednota velikih stroškov

Pozdrav napredno mislečim!
Član J. S. K. J.

Eveleth, Minn.

Dragi urednik: Huda zima je začela pritiskati posebno na nas "štaparje," ki hodimo od delodajalca do delodajalca, pa povsod nas odklanjajo rekoč, če kateri umre ali če katerega ubije že dobiste delo, drugače jih bomo pa še stran djali. Tako so naši delodajalci ponosni. Dela je vsaki dan manj življenske potrebščine so pa vsaki dan dražje, tako da kmalu ne bo druzega požirati kot slina.

Vkljub slabih delavskih razmer pa mladina vseeno sili v zakonski stan. Poročili so se kar trije pari. Rojak Lovrenc Peterka se je poročil z neko mlado gospodično, Martin Cerar je vzel lepo slovenko cvetko in Martin Mrvič dobil je v zakon kras in dobro gospodinjo Vsem parom obilo srečne v novem stanu; Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam našega lista.

M. Jančar.

Ralphton, Pa.

Slavno uredništvo! Ni še dolgo, kar nas je zapustlo takorekoč nesrečno leto 1913 ter vsakdo si je zaželel, da bi bilo bodoče boljše. Pa začetek leta 1914 je že okrvavljeno z dvema žrtvama. Eden naših rojakov Marko Zvonar iz Koprivnice, je ponesrečil. Padel mu je kamen na nogo, ter mu je kost pod kolenom popolnoma zlomilo. Teden pozneje je v ravnoistem prostoru našel smrt motorman, rodom Italijan. Motor in kare so skočile s tračnic in nesrečneža je pritisnilo v kamenje, da si je zlomil vrat. Bil je na mestu mrtev. Pogreb tega je pokazal kako so drugi narodi edini. Od vseh strani so prihajali da so prisostovali pogrebu. Lep vzgled za ene tukajšne Slovence, ki se radi odtegnejo še celo ako kaki društven brat umrje.

Dela se slabo, ker so slabi prostori, in še od teh cene trgajo; a v štoru in drugod pa nalagajo. Mislim, da bomo rekli kmalu: Z Bogom Ralphton.

Pozdrav J. S.

Moon Run, Pa.

Ker je vaš cenjeni list Narodni Vestnik postal s 1. januarjem. t. l. društveno glasilo slov. kat podp. društva sv. Barbare, in ker pride večkrat kakšno poročilo iz gl. urada, zatoraj je posebno potrebno, da si ga naroče postajni tajniki, kakor tudi vsak član in članica omenjenega društva, da lahko izvedo kar se tiče društvenih stvari in še mnogo druzih zanimivosti, ker ta list je zanimiv in poučljiv. S pozdravom

Vid Vodišek tajnik.

Ely, Minn.

Cenjeno uredništvo:

Tukaj je bilo zasedanje glavnih uradnikov J. S. K. J. Vršilo se je ves teden. Da to stane precej denarja ni treba povdarjati. Veseli me, da so storili zastopniki raznih jednot in zvez, ki so zborovali nedolgo tega v Chicagi, vsekakor odločen korak za združenje To bo znižalo stroške kolikor toliko, če se vresniči. Vrhu tega dalo bo pa našim zavarovalnim organizacijam to večjo moč v vsakem oziru. Čudno, da J. S. K. J., ni še ničesar storila v smeri za združenje. Ali bi ne bilo pametno, če bi se združile J. S. K. J., društvo sv. Barbare, S. H. Z. in Z. S. Z.? Vse organizacije imajo slična pravila, in če bi se združile, bila bi to ena najboljših slovenskih zavarovalnih organizacij v Ameriki in gotovo bi se jim priklopilo še kakošno manjše samostojno društvo. Kako imenitno Glasilo bi lahko izdajala ta društva, če bi se združila! Pa ne politično, versko ali zoperversko glasilo, ampak Glasilo za društvene razmere in za prosveto naroda. Velikanska nesmiselnost je, da vzdržujemo toliko jednot in zvez; najvišja neumnost je pa to, da ima ena in ista jednota v enem in istem kraju po več društev.

Najboljši rezultat zasedanja uradnikov J. S. K. J., na Ely je bil, da je resigniral prvi podpredsednik Mihael Klobučar na pritisk, protest in zahtevo jednoti podrejenega društva sv. Frančiška štev 110, Mc Kinley, Minn. Mihael Klobučar je član iste Citizes Alliance, ki deluje na vse kriplje, da bi bilo delavstvo poraženo v borbi skapitalom za njih pravice. Da bi bil v uradništvu delavske jednote tak mož, bilo bi to znak skrajne nezavednosti, da se ne izrazim drugače. Društvu sv. Frančiška pa vso čast za opravičen nastop.

Z glasilom smo pravi višnjegorski polži — toliko časa lezemo, slednjič padlo bomo pa zoper konvenčni sklep nazaj na staro mesto.

Član društ. C. M. J. S. K. J.

RAZNOTEROSTI.

Obsojen vlomilec. Svoječasno se je poročalo, da je vlomil nekdo v tobakarno tipografa Schneiderja na Reki. Vlomilec je bil 57 letni stolar Anton Madera, doma iz Ljubljane. Madera je bil obsojen na Reki na tri leta težke ječe. Madera je jako nevaren vlomilec. Bil je že 11 krat kaznovan. Najmanjša kazen je bila sedem mesecev in najhujša sedem let. Zadnja njegova kazen je bila dve leti. Komaj je prišel mož iz ječe, je že zopet vlomil in si zaslužil tri leta.

Po švicarskem uzorcu! V javnosti je slišati vedno več glasov, zahtevajo temeljito spremembo naše notranje politike kot edino jamstvo za nadaljni državni obstoj naše monarhije. Seveda ti glasovi so kakor prva z juga priletela lastavica, ki sama še tudi ne napravi poletja, toda ti glasovi so vendarle dokaz, da se vedno bolj širi prepričanje tudi v nemških krogih, — da je treba v Avstriji kreniti v politiki na druga pota, ako se hoče država izogniti nevarnosti grožečega ji razpada. V dunajski korespondenci "Die Information" se čita o absolutni potrebi temeljite spremembe naše notranje politike ta-le, vsega uvaževanja vredna izvajanja "Zares je že čas, da bi že vendar enkrat uravnali našo notranjo narodnostno politiko bolj po švicarskem vzorcu, zakaj s hakatistično smerjo nacijonalnih zagrizencev tudi v Avstriji ne bo mogoče delati take, za monarhijo v gospodarskem oziru ugodne zunanje politike, ki bi bila za državo, za dinastijo in za narode enako koristna in dobičkanosna. Interesi monarhije zahtevajo, da se z vsemi narodi postopa enako blagonaklonjeno in pravično, zakaj samo potem je pričakovati, da ne bodo posamni narodi, ki žive v naši državi, škilili preko mejnikov v sosedne države svojih soplemenikov. Samo strogo enakopravnost, ne samo obljubljena, marveč tudi v resnici izvedena v dejanskem državnem življenju, je najboljši in najsigurnejši jez proti koprnjenju po sorojakih onkraj naših meja. Avstrijska narodnostna politika mora biti v celi monarhiji taka, ta država ob Donavi ne bo odbijala, marveč da bo tvorila privlačno silo za vse narode v sosednih državah, katerih soplemeniki so našli svoje ognjišče v Avstriji. Čim preje bodo merodajni in vodilni krogi izvedli to politiko tako proti Malorusom in Romunom, kakor tudi proti Čehom, Slovencem in Srbo-Hrvatom, tem primerneje bo lahko Avstrija zrla v bodočnost, zakaj narodna ljubezen in naklonjenost je močnejša kakor vse spletke pretkanih nasprotnikov in naj bodo še tako spretno spletene." — Te pametne besede so seveda sedaj še glas vpijočega v puščavi, toda pričakovati je vedarle, da bo ob koncu koncev spregledali tudi avstrijski državniki in merodajni krogi ter preuredili svojo politiko. Želimo samo, da bi se to zgodilo, predno bi to bilo prepozno.!

Testament kardinala Rampolle — ukraden. Milanski "Secolo" poroča iz Rima, da so vatikanski krogi zelo vznemirjeni, ker je izginil testament kardinala Rampolle. Najrazličnejše govorice krožijo o tem. Med papirji, ki so jih našli v kardinalovi hiši, se sicer nahaja testament, toda ta je že 26 let star. Takrat pa Rampolla še ni bil kardinal. V testamentu je imenoval svojo sestro za univerzalno dedinjo, papežu Leonu XIII. in monsignoru Galimbertiju pa je odkazal večje legate. Premoženje je znašalo tedaj 700.000 lir. Splošno mnenje je, da je zapustil še drug testament, ki ga je napravil pozneje. V njegovi pisalni mizi so našli namreč ključ, na katerem je bil pritrjen kos papirja z napisom: "To je ključ k črni kaseti, v kateri se moj testament nahaja. Ta pa se nahaja v okrogli omari." Te kasete pa niso našli. Vprašali so kardinalovega komornika, ki pa ni ničesar vedel, o tej črni kaseti. Vse iskanje črne kasete je bilo dozdaj zaman.

Bele žemlje iz človeških kosti. Take žemlje bi rad imel, kakor je izpovedala neka priča pred sodiščem, katoliški župnik v Steinbachu na Bavarskem, častiti gospor Mühelbauer. Tam so zgradili novo župnišče. Na mestu, kjer so gradili zemeljsko prebivališče župnikovo, je pred časom bilo pokopališče. Ko so kopali temelj, so izkopali mnogo človeških kosti, dobro ohranjenih okostnic in ostanke krst. Teh preostankov pa ni dal krščanski župnik zakopati na pokopališču, marveč jih je "praktičnejše" uporabil. Na vozovih so vozili zemljo, v kateri so bile mrtvaške kosti, na župnikovo polje. Tako leže zadnji preostanki pradedov današnjih Steinbacherjev še zdaj po dveh letih na pšeničnem polju župnikovem. Leta 1913, ko so začeli graditi poleg župnišča neko drugo poslopje za župnika, se je isto ponovilo. Zdaj so pa izkopano zemljo, namešano s človeškimi kostmi, uporabili, da so zasuli neki ribnik in pa zravnali kegljišče. Kakih 50 lobanj pa je dal pobožni župnik vreči v kot pokopališča, kjer se je ograjni zid podrl. O teh škandaloznih razmerjah je poročal "Bayrisches Wochenblatt." To je povzročilo, da je župnik Mühlbauer tožil odgovornega urednika. K razpravi je pripeljal cel štab prič, ki naj bi dokazale, da v celem okraju ni tako nedolžnega človeka, kakor je župnik. Ena priča pa je prinesla s seboj človeške kosti, ki jih je pobral pred kratkim na župnikovem polju, ter izpovedala, da se more v par minutah, brez vsakega truda, nabrati cel jerbas kosti. Priče so pod prisego izpovedale in dokazale, da so faktično leta 1911. izvozili več vozov zemlje in človeških kosti na pšenično polje župnikovo ter jih tam raztrosili. Nadalje so dokazali, da so pri izkopavanju temelja za novo župnišče leta 1913. izgrebli cele kopice človeških lobanj, ki so jih uporabili deloma za napolnitev nekega ribnika, deloma pa so lobanje zmetali v kot novega popokpališča. Z nekim 15 letnim dečkom je hotel župnik dokazati, da je svoj čas ukazal, naj se poberejo kosti. Deček je to priznal, vendar pa je pripomnil, da je župnik tedaj rekel, 'da ne bodo kosti prihodnjo nedeljo tako razmetane ležale.' Neki učitelj, ki je bil prej v Steinbachu, je izpovedal, da mu je župnik rekel, ko ga je vprašal, kam da vozi kosti: "**Ven na polje, to bodo bele žemlje.**" Navzlic temu pa je sodišče obsodilo urednika na 20 mark globe, kajti ni se dokazalo, da je župnik dal navoziti kosti kot gnojilo. Pač značilno za katoliškega župnika.

Sickness Comes With Cold Floors

Mrzla hiša zjutraj.
Otroci skrčeni in mrzli.
Potem—zdravnik
Zakaj vse to?

Cole's Original Hot Blast Heater

vzdržuje enakomerno toploto v stanovanju dan in noč. Najboljša peč za

V njej gori mehki, rujavi,trdi premog in drva.

Ogenj nikdar ne vgasne od jeseni do spomladi v tej znameniti peči v koji se varčuje s kurjavo.

Prihranila bo polovico stroškov za kurjavo.

Pridite in oglejte si jo.

Glejte da bo ime Cole na vsakih vratih peči. Nobena ni pristna brez tega.

COMPLETE HOUSEFURNISHERS
BAYHA & CO.
DULUTH. MINNESOTA

HOT BLAST STOVES & RANGES THE FUEL SAVERS 116

DENAR

zamorete napraviti, če investirate v lote pri jeklarni v Gary, Minn., sestra čudovito hitro rastočega mesta, Gary, Ind., kjer gradi United States Steel korporacija eno najmodernejših jeklarn, koje prvi del stane $25,000,000. — Poleg tega se gradi tudi cementna tovarna, in začele se bodo graditi žičarna in tovarna za žblje in železne vijake. VPOSLENIH BO OKOLI 800 MOŽ.

Podrobnosti daje

GARY LAND CO.

GEN'L OFFICE, 202 PALLADIO BUILDING, DULUTH, MINN.
Townsite Office, Cor. Commonwealth Ave and Gary St., GARY, Minn.

Zavarovalnina.

Vsak pameten človek skuša potom zavarovalnine obvarovati svojo družino pred nepričakovano potrebo v slučaju nagle in rane smrtne nesreče. Seveda njegova dolžnost je, da podaljša svoje zivljenje in da si ohrani zdravje. To on lahko stori s tem, da vzdržuje prebavni sistem v vedno dobrem činujočem redu. Ko hitro opazi

SLAB TEK
KOLCANJE
TEŽKOČO V ŽELODCU
UMAZAN JEZIK
ZAPRTJE
BOLEČINE V ČREVIH
BOLEČINE V KRIŽU
ZAPEKE
NAGLO SLABOST

naj takoj rabi

TRINERJEVO

ameriško zdravilno grenko vino.

Ta zeliščna priprava mu bo dala hitro in popolno odpomoč, ker ista izčisti popolnoma alimentarni kanal ne da bi povzročila kake neljube posledice in odstranila iz telesa vso neprebavljeno hrano.

Ista bo tudi ozdravila bolne kraje v črevih in jih ojačila tako da bodo zopet ti organi delovali brez vsake postranke pomoči. Ista bo odstanila nagib za zaprtje in odstranila vse posledice.

Rabite to izvrstno zdravilo ko hitro opazite katerikoli gori omenjeni simptom in s tem se bodete obvarovali pred mnogimi boleznimi. Dalo vam bo.

Naravni apetit
Telesno moč
Čilost duha

Dalo vam bo tudi novo ljubezen do življenja, zdravo polt, stalno zdravje, kjerkoli mogoče.

V LEKARNAH. NE SPREJMITE PONAREDKOV

JOS. TRINER
IZDELUJOČI LEKARNAR.
1333-1339 So. Ashland Aveune, Chicago, Ills.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Ravno sem se vračala domov, da počakam vašega obiska," je dejala z afektiranim, nekoliko raskavim altom. "Ko pa krenem mimo vogala.... planeta name kakor tigra ta dva krvoločneža — in kaj je sledilo, ste videli sami!.... Pojdi z mano, dragec," je dodala z vznešenim velikodušjem. "Nič mi ne boš plačal — nagradil si me dovolj, ko si mi rešil življenje!"

"Ti gospodje so moji prijatelji," je dejal Dušan, na da bi se zahvalil Italijanki za milostno ponudbo. "Spremijo naju do vaše hiše, a ta" — pokazal je Ivan — "pojde z mano prav do vas; in tudi vaš rešitelj je on, ne jaz. Ne bova vas dolgo zamudila...."

"Mio Dio! Kaj hočete pravzaprav od mene?" je vzkliknila Italijanka nezaupno.

" Samo kratek razgovor, nič drugega...."

" Razgovor? Dragi moj mali, jaz nisem detektivska pisarna!.."

"Nič zato! Čas ki nama ga posvetite, vam bo vseeno nagrajen."

"Dobro; pojdimo!" je rekla po kratkem premišljevanju lepa Olimpia, ki je očividno pozabila na svojo prešnjo "velikodušnost," kakor hitro je izpregovoril Dušan o nagradi.

Še dobrih pet minut so romali po vijugastih, temnečih ulicah — Dušan in Ivan z Olimpio naprej, ostali pa za njimi v prešnjem redu; pri tem se je zgodilo čisto slučajno, da sta vzela Marko in Jovo Pazarac Pygurisa v svojo sredo, kakor da ju je genilo njegovo plašno trepetanje, ki ga ni mogel več premagati, odkar je videl spopad na ovinku.

Že dolgo je bilo, da jih je srečal zadnji človek in se ognil družbi v širokem loku, skrivaje potuhnjene oči. Daleč tam nekje se je odbijala luč in dajala komaj razločiti mrkla vrata, pred katerimi se je zdajci ustavila Italijanka. Potegnila je zaročaj, ki je visel v kotu na tenki žici; zvonček je zapel globoko tam zadaj — pri lrsali so koraki, vrata so se odprla pred trojico in se zaprla za njo. Tajinstveni vratar je odhitel kdovekam, in prijatelja sta ostala sama z lepo Olimpio v strahotni, zlovešči temi.

Z isto, instiktivno kretnjo sta segla skoraj obadva hkrati po užigalice. V luči drobnega plamenčka so se pokazale umazane, smradljive stopnjice.

Vrhu stopnjic je bila Olimpijina soba: brlog z majhnim oknom, črvivo, razmetano posteljo, mizico, dvema stoloma in raztrganim divanom, ki ga je pokrivala ogljena preproga.

Italijanka je pokazala prijateljema ta sedež, sama pa se je naslonila na posteljo.

"Kaj želita vedeti od mene? je vprašala brez najmanjšega prehoda, kakor da jo je popadel sum, ali nista tudi to dva viteza, ki iščeta plena, kadar se razgrne noč nad Galato.

"Ali poznate nekega Alberta Birbantinija, madam?" je rekel Dušan istotako brez prehoda in pogledal Olimpiji ostro v obraz.

"Birbantinija?" je kriknila ženska, in oči so se ji zasvetile v zlobnem, srditem blesku. "Kaj vas je napotilo, da se zanimate zanj? In zakaj ga iščete pri meni?"

"Dušan je bil pravzaprav v zadregi.

"Ako ji rečem, da ga iščem z zlim namenom," je umoval sam pri sebi, "si pokvarim vse — če sta še prijatelja. Nobena sila je ne bi več prepričala. Molčala bi kakor grob, ali pa bi naju nalagala — kar je še hujše. Če pa ji odgovorim, da sva dobra z njim, nama utegne zaspati; ako sta sprta, se izda po mržnji, ki jo mora popasti do naju — no, potem jo bo laglje prepričati, da ni tako....."

Odgovoril je torej po kratkem premolku, gledaje ji neprestano v oči:....

"Njegova stara znanca sva, madam. Izvedela sva, da mu preti velika nevarnost, pa ga hočeva posvariti....."

"Kaj!" je zavreščala Italijanka, in lice, pisano od raztopljene šminke, ji je zardelo kakor pesa. "Tega lopova hočeta svariti, in jaz vama naj pomagam!.... Oh! vidva sta sama falota — lumpa kakor on! Prišla sta k meni, da me okradeta!.... Jaz nesrečnica!.... Dva razbojnika sta se vtihotapila v moje stanovanje.... na pom — ."

Dušan je skočil kvišku in ji kratkomalo pritisnil roko na usta.

"Ne bojte se, lepa Olimpija," je dejal s prepričevalnim glasom, "saj ni res!! Moral sem vas preizkusiti.... Birbantinija ne poznam osebno, a vem, da ga ni dosti prida. Iščeva ga, ker.... ker bi nama mogel povedati, kod se skriva nekdo drugi, ki je res njegov prijatelj in morda še večji lopov kakor on.....

"To ni mogoče!" je kriknila Olimija srdito in udarila z nogo. "Hujše zveri in bolj črne duše ni pod vsem božjim colncem. Ali veste, da sem ga ljubila leto dni.... con tutto il mio cuore?"

"To je vredno vsega sočutja, madam Olipija," je dejal Dušan, majaje z glavo. "Nevrednega ste si izbrali!"

"Mislim, da'!.... In on, ki sem ga redila, oblačila(zalagala z denarjem iz svojega zaslužka, me je zapustil — izginil je čez noč! Pa ne samo, da se je obrnil podlo od mene, uničil moje upanje in poteptal mojo ljubezen v prah.... še okradel me je!.... Sto frankov mi je odnesel.... cento franchi!.... In dve zlati zapestnici.... zlato uro.... dva prstana!.... Oh, mio Dio...."

Žalostna nevesta se je vrgla na posteljo in zaplakala v resničnim gnevom. Nato je planila kvišku.

"Kaj mu hočem storiti?.... Da me počaka na vogalu ali pošlje name takšne-le assassini, kakor je sam?.... Da, vem, kje ga najdete; toda povem vam le, ako mi prisežete, da ga ne pustite živega iz rok!"

"Madam, popustite nekoliko," je rekel Dušan s svojim najlaskavejšim glasom. "Glejte — če ga ne pustim živega iz rok, tvegam življenje, in še več: vso nalogo, zaradi katere iščem njegovega prijatelja. Obljubljam vam pa v imenu svojem in svojega prijatelja, da ga pretepeva strahovito, in to s posebno mislijo na podlost, ki jo je zagrešil proti vam."

Olimpija je brž uvidela, da je nekaj boljše od ničesar.

"Dobro!" je dejala s svečano kretnjo, "mislim, da ste mož-beseda. Birbantini stanuje...."

Zdajci pa se je začulo z ulice dradranje kočije — nekaj nenavadnega v tem kraju in ob tej pozni, nevarni uri.

Vsa trojica je prisluhnila.

Skoraj istočasno so pridrsali po stopnicah mimo vrat koraki, kakor da nese več ljudi nekaj težkega v vežo....

Hišna vrata so se odprla in zopet zaprla.

Zaslišal se je slaboten, onemogel ženski vik....

Olimpija je skočila k oknu; tudi Ivan je planil nehote pokoncu, kakor da ga je preplašila temna slutnja.

Toda že je drdrala kočija zaprta za vogal bližnje ulice, ki je vodila skoraj naravnost proti Zlatemu rogu....

Vse tri je objela nekakšna tesnoba; zavladal je molk, ki ga je prekinila šele Olimpia, mahnivša z roko:

"Tu so vse hiše polne takšnih brigantov!.... Oh kje si, bella Italija! Zakaj sem te zapustila!.... Torej," je dejala, kakor da se je vzdramila iz težkih misli, "Birbantini stanuje v hotelu Des cinq Nations...."

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

Galib je bil velik človek s strašnimi brki, ki so mu padali na prsa. Vendar je bilo njegovo lice blago, in njegove oči so gledale v svet dobrohotno.

— Galib, zelo strogo opravljaš svojo službo — reče Abubekr.

— Strog sem in gospodar je strog.

— Dobro, Galib. Le tako naprej. Ali so že drugi zbrani?

— Vsi razun tebe. Čakajo te že nestrpno.

Abubekr najde v resnici zbrane v prostrani dvorani vse, one, za katere je vedel, da pridejo. Brat Hešam ben Soliman ga pokara:

— Kje si tako dolgo? Bali smo se že, da se ti je kaj pripetilo, zakaj tvoja navada ni, da bi nas pustil tako dolgo čakati. Mora biti važen vzrok, da te ni bilo prej.

Abubekr se pokloni in reče.:

— Bratje, ne srdite se. Važne vesti. Zamudil sem se, ali zato vam prinašam pismo od samega hadžiba.

— Proklet bodi — vzklikne njegov brat in stisne pest. — Kako si prišel do njega.

— O, ne mislim tako. Niti prostovoljno mi ga ni dal — odvrne Abubekr.

— Kaj se je zgodilo?

— Nekemu njegovemu vohunu sem to pismo vzel.

— To je važno!

— Da, važno.

— Prečitaj ga.

Abubekr seže v nedra in izvleče zavitek, katerega je vzel Strezmji in jame čitati.:

— Wadha el Ameri, hadžib Kordove, svetlemu grofu Andaluzijskemu.... — poklon in pozdrav. Hiti, da v smislu dogovora, ko dobiš to pismo, pohitiš v Kordovo. Al Mahadi Billah in jaz imamo sicer močno vojsko, ali afrikanske čete našega sovražnika Hešama Ben Solimana so zelo močne in je nevarnost, da nas premagajo. Treba je, da obračunamo z njimi, kar najhitreje, zakaj znano mi je, da nas nameravajo napasti. Mi jih moramo prehiteti. Takoj, ko prideš, daj zatrobiti in naskoči berbere. Nato planemo tudi Al Mahadi Billah in jaz v boj. Da si mi zdrav. Hvala ti in slava.....

Abubekr ni mogel skončati. Trideset glasov ga prekine.

— Lopov.... Smrt Wadhi el Ameriju.

Zaman se je trudil Abubekr, da pomiri tovariše. Dolgo je trajalo, predno se je razdraženost nekoliko polegla. In tedaj je začelvnovič.

— Junaki in posebno ti, moj dragi brat, vi vsi izprevidite iz tega pisma, da nam preti strašna nevarnost. Danes — in to je posebno naglašal — danes smo še močni, danes je naša moč in sila mnogo večja od sovražnikove. Danes smo še lahko sigurni, da zmagamo. Za dva, tri dni je lahko že drugače. Našim sovražnikom pridejo na pomoč proklete krščanske čete in tedaj bodo močnejši. Kaj pomeni to? To pomeni, ako bomo najmanj odlašali, nismo več gospodarji svojih glav, zato je potrebno, da gremo takoj v boj.

— Takoj — vzklikne sivi, dolgobradi starec kraj njega.

— Takoj — vzkliknejo tudi drugi.

— Vodi nas, svetli brat moj. Vodi nas v boj in zmaga bo naša.

— Vodi nas!— vzkliknejo vsi.

Hešam ben Soliman je mirno poslušal. Le po mrkem njegovem čelu se je videlo, da se bori sam s seboj.

Ko je nastala tišina reče:

— Junaki in prijatelji moji! Lepo je in dobro, kar govorite. Moj dragi brat nam je storil veliko uslugo, ker nam je prinesel to pismo. To pismo nam priča, da naš sovražnik ne spi, nego da se je odločil navaliti na nas. Znano vam je, da je bila moja nakana drugačna. Mislil sem počakati, dokler še bolj ne povečamo mržnje naroda v Kordovi do hadžiba in lažikalifa. Ako je vse kordovsko meščanstvo z nami, je zmaga sigurna. Ali tako je naš posel težji in dokler se bomo borili proti kalifovim četam, moramo vedno paziti, da nas meščanstvo ne obkroži.....

— Bodi, kakor hoče, — reče Abubekr — jaz svetujem, da ne tratimo časa, nego da navalimo na naše sovražnike.

— Ti pozabljaš, da še ni vse pripravljeno — odvrne Hešam ben Soliman.

— Vse je pripravljeno — odvrne brat. — Jutri bi lahko bilo prepozno. Danes, ali kar je še bolje navalimo takoj na kalifsko palačo. Sedaj še mislijo, da so varni. Iznenadimo jih. Splašili se bodo, ko začujejo nenadoma trombe pred palačo.

Ne bo šlo tako lahko, kakor misliš — odvrne Hešam.

— Ali rečem ti, da bo šlo vse gladko. Poslušaj me in ne bo ti žal. Ali hočeš čakati, da zbere Wadha el Ameri pomožne čete, ali ti je tako malo za tvojo glavo. Meni ni. Ni mi za to, da bi mi nataknili glavo na kol. In to nas čaka brez dvombe, ako se bomo obotavljali. Mar ne vidiš, da kipi kri v žilah naših plemenitih bratov in da njihove roke komaj čakajo, da se skopljejo v krvi naših sovragov. Mar ne vidiš, da je napočil čas naše zmage. Ako zamudimo ta trenutek, zamudimo vse.

— Dobro tedaj — odvrne Hešam ben Soliman. — Vidim, da je vaša volja za to, da udarimo danes. Vendar želim, da še s svojimi glasovi potrdite svojo voljo. Oni, ki so zato, da se udari takoj, naj dvignijo roke.

In v hipu se dvignejo v zrak vse roke.

— Vsi ste zato, da se udari na mah — reče Hešam ben Soliman.

— Vidiš — vzklikne brat.

— Ne preostaje mi tedaj drugega, nego poslušati vašo željo.

Na te besede se vseh navzočih polasti nepopisno navdušenje.

— U boj! U boj!

— Vsi so poleteli k svojemu poveljniku. Nastalo je vrenje, iz katerega so se slišali vzkliki.:

— Alah blagoslovi Hešam ben Solimana.

— Smrt Muhamedu, laži-kalifu.

— Vodi nas, slavni vojskovodja!

— Zmagamo.!

— Doli z Wadho el Amerijem.

— Smrt Hrvatom!

Vsi ti vzkliki so bili tako gromki, da so se slišali celo iz stolpa. Abubekr jih je začel miriti.

— Nikar, bratje, tako glasno izražati svoje prepričanje in svojo radost, zakaj lahko nas sovrag sliši prej, nego bi to bilo potrebno in bi se pripravil.

Takoj nato se je odredilo potrebno da se dvigne vojska.

* * *

(Dalje prihodnjič.)

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., priporoča se rojakom za naročila trdega in mehkega premoga. Naročite pravočasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni **"Pri mačku"** (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča c. rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.**

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno **GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi** imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mivo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

JOHN TERAN KROJAČ Ely Minn. se priporočam vsem Slovencem in Slovanom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravljam tudi možke in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za delo jamčim vsakemu, da bode zadovoljen.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., **GROCERIJSKA PRODAJALNA.** Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se priporoča rojakom za obilen obisk **GOSTILNE,** kjer ima vedno na razpolago dobro pijačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporoča se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, **529 W. Michigan St., Duluth, Minn.,** priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

KADAR RABIŠ zimsko obleko, ne pozabi se zglasiti v trgovini Jos. Sekula na Aurora, Minnesota, kjer dobiš veliko zalogo vsakovrstnih oblek po najnižji ceni. — Vsakdo naj se prepriča, predno kupi kje drugje. Cene nizke.

HARMONIKE — **Delam in popravljam vsakojake harmonike** in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 15 Sellwood **Building, Duluth, Minn.,** priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških profienj itd. **Posreduje pri družbah v slaju poškodb.**

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vine in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittzville, Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

Slovenci pozor!

Stem naznanjam Slovenskemu ljudstvu, da imam v zalogi vsa vrstne **obleke za** moške. Slovenci ko rabite obleko, obiščite nas. Pri nas se govori slovensko.

Max Wine & Co prva vrata od First Natinonal Banke.

Chisholm Minn.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, South Range, Mich., se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z **DOMAČIM VINOM** in **TROPINOVCEM.** Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja **denar v staro domovino po dnevnem kurzu.**

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Gleaser fotografični atilje. Fine slike. Poročne slike naša posebnost. 323 N. 8th St., nasproti pošte, dva bloka on slovanske cerkve. Sheboygan, Wis.

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"
(Anchor Bar)

Kadar prideš s poulično karo, oglasi se na 311—3rd Ave. za dobro pokrepčilo ali za vse druge posle, kjer boš vedno dobro postrežen.

na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.
JOHN POUSHA. lastnik.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

LOUIS BAUDEK
Grand Avenue, - - Eveleth, Minn.

Priporoča Slovencem in Hrvatom svojo lepo urejeno in z najboljšimi pijačami založeno

SLOVENSKO GOSTILNO

V zalogi imam vedno vsakovrstne domače in importirane pijače. Posebno priporočam izborni **TROPINOVEC.**

V OBILNI POSET SE PRIPOROČA.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!
DA JE
Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)
največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 **614.5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.

obrestuje po 4½ % brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "**Mestno hranilnico ljubljansko**" v **Ljubljani** in **ne** v kako drugo manjvarno "šparkaso". **Nam pa takoj pišite,** po **kateri** banki dobimo za Vas denar. **Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.**

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

JOSIP SCHARABON
BLIZU UNION POSTAJE.
415 West Michigan St., DULUTH, MINN.
KADAR PRIDETE V DULUTH, POSETITE ME. ZAGOTAVLJAM VAM IZVRSTNO POSTREŽBO V MOJI GOSTILNI.
Pošiljam denar v staro domovino
PO SVETOVNO ZNANI BANKI KNAUTH, NACHOD & KUEHNE.
Prodajam parobrodne in železniške listke.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
***
Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00
***
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

3. Zabavni večer.

Za božjo voljo vendar kako čudno je na svetu! Zdi se mi, da so mali dečki le za to tukaj, da svoje domače spravljajo v zadrego, kakor so tiči na primer le za to, da letajo po zraku. Cel teden je že minul, odkar sem zadnjič pisal v svoj dnevnik. Ubogi dnevnik! Ti priča mojega pobitega srca, k tebi se zatekam in prosim tolažbe, tebi naj potožim svojo bolest. Še sedaj me boli, ako poskušam sedeti na stolu, toda radi tebe naj prenesem.

Vse to izvira iz onega dne, ko sem vračal fotografije. Kakor sem že omenil, so sestre doma ravno nadlegovale mamo, da smejo napraviti zabavni večer, in mama jim je slednjič dovolila; sestre so bile strašno vesele in so začele precej naštevati one, katere so hotele povabiti. Pri tem delu so bile pridne, kakor čebelice, pa tudi jaz sem bil priden ter popolnoma mirno sedel na stolu. Kar naenkrat pa pozvoni, in kdo stopi v sobo? Kdo bi mislil; bila je teta Liza, ki stanuje v Hapertonu ter nas navadno vsako leto po dvakrat obišče. Sestre so bile strašno razočarane, ker so vedele, da teta ostane vsaj en mesec pri nas in bo toraj navzoča tudi pri zabavnem večeru. Lili je napravila zelo kisel obraz, ko jo je zagledala.

"Pusta, stara baba," je rekla, "pride ravno takrat, ko jo najmanj rabimo."

"Prav gotovo ostane tukaj, ko izve o zabavi," pravi Eliza, "in zopet bo navlekla nase ono staro zeleno svilo, rumeno lasuljo ter one lila-rokavice."

"Strašno nas bo dolgočasila," pridene Suzi. "Sicer je teta Liza po mojem mnenju zelo bogata, toda tako starokopitna, kakor bi prišla kar naravnost iz Noetove barke, iz katere so šle vse živali po parih, razen tete Lize, ki je, stara devica, odšla sama."

Ko sem torej slišal, kako zelo se sestre boje, da bi teta ostala do zabave pri nas, bal sem se seveda tudi jaz; ako pa pravzaprav govorim resnico, naj povem, da sem imel le zelo slabo vest radi fotografij, ki sem jih iz maščevanja vrnil. Grozno je, ako človeka peče vest; prav, kakor bi imel prsi zalite s svincom. Neskončno sem si želel, da bi bil fotografije pustil v miru, toda po toči je prepozno zvoniti in zato sem sklenil, nekaj storiti, da svoje sestre razveselim.

Po čaju sva bila slučajno sama s teto v predsobi in ob tej priliki ji pravim: "Tetka, ali bi ne hotela napraviti veselja mojim sestricam?"

"Kaj praviš?" vpraša.

"Prosil bi te, da bi se peljala domov pred zabavnim večerom; ravno kar sem namreč poslušal, kako so se pogovarjale, da ne marajo oni večer zate. Ne pravi jim pa, teta, da sem ti jaz to povedal, temveč odpelji se dan pred prihodnjim četrtkom kar mirno domov in jaz ti bom svoj živ dan za to hvaležen."

Ni bilo lepo od nje, da se je tako razjezila, akoravno sem čisto mirno in zaupljivo z njo govoril — prav neolikano je pa bilo, da je takoj letela v sobo in pričela pripovedovati, akoravno sem jo še posebej prosil, naj me ne izda, kar je pa klub temu storila, kakor hitro je mogla. Prihodnji dan je bila pa že črez hribe in doline in pri odhodu je zagrozila, da ne bo nikdar in nikoli več prestopila praga naše hiše.

Pa to še ni vse. Zdi se mi, da si je papa od nje izposodil nekaj denarja, ker so tako slabi časi, in sedaj mu je teta očitala, da z izposojenim denarjem prireja zabavne večere. Jeza radi vseh teh dogodkov je pa padla name ubogega dečka. In še nekaj drugega je padalo po meni. Nočem ti napraviti sramote, ljubi dnevnik, in zapisati kaj; zadostuje naj, ako povem, da niso štedili palice in čisto pohabili otroka. Samo Beti sem se smilil in zato mi je napravila mehak stol iz neke stare blazine. Ne upam se pokazati na ulico, da drugi dečki ne zapazijo, kaj se je zgodilo, in zato mi čas grozno počasi mineva. Prav nič bi se ne jokal, ako bi se na mestu izpremenil v Robinzona. Ako bom kdaj velik in če bom imel tudi malega dečka, ne bom tako grdo ravnal z njim. Nikdar bi ga ne kaznoval za nekaj, kar niti storiti ni hotel, temveč vsak dan bi mu dajal po trikrat najboljših tort, tudi bi ne pustil, da bi njegove sestre tako režale nad njim, kakor bi bil kaka pošast.

Ta čas sem bil neprestano v groznih skrbeh radi fotografij. Vsak trenutek mi je zagrenilo prepričanje, da se bo kmalu izvedelo, kaj sem napravil. Prešel je dan za dnevom ter slednjič napočil zabavni večer. Beti me je napravila v novo obleko, mi pripela najlepšo kravato ter izlila cel liter parfema na žepni robec; sestre so mi pol ure zabičavale, kako se moram vesti, ako hočem, da me ne spode spat. Cela hiša je bila razsvetljena, povsod cvetice in šopki in navzoč je bil že tudi igralec na glasovirju. Sline so se mi zbirale v ustih, ko sem pomislil na sladoled in razne potice, na pomaranče in grozdje, na ocvrte piščance in masleni kruh; vse to je bilo namreč razstavljeno v jedilnici in miza se je šibila pod temi dobrotami. Sestrice so bile grozno lepe: v belih oblekah, kodraste glavice, jasne oči ter cvetke v laseh.

Družba se je že precej zbrala; vse mlade, boljše dame, ki zahajajo k nam, so bile že tu; — ura je udarila devet — in vedno je bil izmed vseh povabljenih gospodov navzoč samo doktor Mor, ki bo poročil našo Suzano. Sestre so postajale nemirne in jaz sem se prav do konca svojih čevljev tresel strahu kakor šiba na vodi.

Virtuoz je tolkel in tolkel na glasovir. Par deklic se je objelo okrog pasu in začele so plesati, toda, kakor sem videl, ni jim posebno ugajalo, ker so hitro nehale. Ura je udarila pol desetih!

Oh, kako peklensko me je pekla vest! Sam pri sebi sem rekel: "Top je nabasan, zažigalnica prislonjena, vsak trenotek poči."

(Dalje prihodnjič.)

ZAPISNIK
skupnih konferenc slov. podpornih organizacij v Ameriki.

(Nadaljevanje 2. strani.)

Brat Sitter meni, da to ovržejo lahko člani potom splošnega glasovanja s dve tretjinsko večino, to pa ne bo prememba imena ampak nekako transferiranje, ker soglaša z zakoni države Illinois.

Brat Štefančič se strinja z bratom Konda in Sitterjem, ker sedanja pravila pridejo ob veljavo pri združitvi.

Brat Konda pojasnjuje, da bo skoro gotovo potrebna splošna konvencija, do tačas pa naj se izvoli pripravljalni odbor.

Brat Verderbar meni, da bi bilo umestno debatirati o finančnem stanju različnih organizacij.

Br. Sitter poroča, da je S. D. P. Z. voljna vstopiti v združenje pod pogoji, ki bodo najbolj primerni za vse organizacije, ki so voljne se združiti.

Br. predsednik da 10 minut odmora. P odmoru dobi besedo g. Dr. Kern.

Poroča, da je član S. N. P. J. in S. D. P. Z. Meni, da nikdar ne bo prišlo do zldruženja ako se bo gledalo na financijelne in starostne razlike različnih organizacij. Tudi ime naj ne igra nobene vloge pri združitvi, da se izognemo vsaki ljubosumnosti. Njegova misel je naj bi se združeni organizaciji dalo popolnoma novo ime. Ne bi bilo treba nikakih posameznih konvencij, ako se dve tretjinska večina vseh članov potom splošnega glasovanja izreče za novo ime in novo organizacijo. Povdarja, da tudi novi člani ne prinesejo nikake blagajne seboj ako pristopijo k kaki zvezi ali jednoti.

Brat Mladič stavi prodlog, da se združijo vse podporne organizacije v novo organizacijo.

Brat Miklaučič povprašuje kako naj se to zgodi.

Brat Sitter poroča, da S. D. P. Z. je zato, da se sestavi pripravljalni odbor.

Brat Konda govori v istem smislu.

Brat Hrast vprašuje, če naj se vse organizacije poprej razpustijo, in kam naj se potem pristopi, ker pripravljeni odbor ni nikaka jednota ali zveza in ne more biti inkorporirana.

Brat Konda pojasnuje.

Brat Štefančič vprašuje, kaj je razloček med priklopitvijo in "transferiranjem". Ne veruje, da bi pripravljalnemu odboru bilo mogoče urediti stvar brez konvencije.

V debato posežeta brat Sitter in Miklaučič. Zadnji meni, da gl. odbori sedanjih organizacij morajo obstati do konvencije.

Brat Konda je mnenja, da bi se moral pripravljalni odbor na vsak način izbrati. Ta bi deloval za združenje toliko časa, da bo z vsem delom gotov nakar skliče skupno konvencijo, da vodi vsa pripravljalna dela toliko časa, da se dobi inkorporacija nove organizacije.

Brat Šarc meni, da naj se sestavi pripravljalni odbor v sporazumljenju z vsemi prizadetimi organizacijami. Gotovo pa bo konečno odločala skupna konvencija.

Brat Mladič priporoča načrt, da naj se združijo vse prizadete organizacije v eno novo, to je, da se reorganizirajo sedaj obstoječe v eno samo.

Brat Verderbar meni, da je združitev na podlagi teh debat še daleč. Je zato naj bi pripravljalni odbor pripravil dva različna načrta ako ne bo eden uspel, da bo morda drugi.

Brat Verderbar poda načrt, da bi se vse druge organizacije priklopile S. N. P. J. Člani drugih organizacij naj bi pristopili kot nekaki novi člani k S. N. P. J., na podlagi formalne zdravniške preiskave naj bi se plačali iz glavnih blagajn, preostanek pa naj bi šel v rezervn sklad bodoče skupne organizacije. Ime S. N. P. J. in inkorporacija naj bi ostala nespremenjena do skupne konvencije, kjer se določi novo ime združeni organizaciji. Ne bilo bi pa potreba nove inkorporacije. Neozdravljivim članom naj se izplača odpravnina.

Na predlog brata Mladiča se sklene, da se priobčijo imena zborovalcev, ki glasujejo za en ali drugi načrt. V debato posežejo bratje Sitter, Konda, Zabrič, Železnikar in Trošt. — Za načrt brata Verderbarja (št. 1.) so: Miklaučič, Šarc, Štefančič, Potokar, Golob, Goršek, Skubic, Verderbar Kuhelj, Terbovec.

Za načrt (št 2.) brata Mladača pa so sledeči: Zabrič, Podvašnik, Mostar, Gantar, Rebolj, Sitter, Ivanšek, Mladič, Konda in sestra Birk.

Brat Potokar predlaga, da naj zastopniki vseh organizacij najprvo povedo svoje mnenje, kako naj se združimo. Potem pa pridejo na vrsto zastopniki S. N. P. J.

Brat Mladič meni, da razlika v financah med S. N. P. J. in S. S. P. Z. ni tako velika kot se zdi, ker imajo pri S. S. P. Z. mlajše člane kot pri S. N. P. J. Brata Konda in Ivanšek se strinjata z br. Mladičem.

Brat Sitter povdarja, da S. D. P. Z. nima nič proti temu ako vse prizadete organizacije prispevajo enako v skupno blagajno, po številu članov seveda. S. Birk in brata Rebolj in Zabric se strinjajo s predgovornikom. Zastopajo samo svoje osebno in gl. odbora mnenje.

Brat Štefančič kot zastopnik dr. sv. Barbare meni, da nikakor ne pridemo do združenja, ako se bo vpoštevala razlika v financah različnih organizacij. Želi tudi, da bi se združenje zvršilo če mogoče brez zdravniške preiskave. Brat Podvašnik se strinja s predgovornikom.

Brat Goršek, zastopnik A. S. P. D., meni, da je najkrajša pot do združitve po načrtu brata Verderbarja. V ostalem se pa strinja z bratom Štefančičem. Se vzame na znanje.

Brat Gantar poroča, da je večina članov S. D. P. in P. D. izrekla potom splošnega glasovanja za združitev da se pripozna penzijski razred, in da se sprejmejo v novo organizacijo tudi člani neslovanske narodnosti, ki so člani omenje ne družbe.

Brat Verderbar se strinja z načrtom brata Sitterja, da bi se financijelna razlika iznačila, če se sprejme br. Mladiča načrt. Glede penzije meni, da je nespremenljiva.

Brat Hrast meni, da je tu jako težko reševati načrte o katerih bo odločevalo še 11,000 članov S. N. P. J.

Brat Šarc se zavzema za načrt brata Verderbarja Financijelnih zaprek ne bo, ako se ta načrt sprejme. Mislim da ne bo nasprotstva od strani članov.

Brat Sitter meni da 20 tisoč našega naroda želi, da se združijo vse organizacije brez ozira na finančno stran. S. D. P. Z. pa tudi ni nasprotna, če se tu sklene, da se financijelna razlika med posameznimi organizacijami izjednači.

Brat Konda je zato, da se nikakor ne bi smeli preveč ozirati na razliko v blagajnah.

Nato se prečita brzojav: Cleveland, O., jan. 19, 1914. "V nadi, da ste se sešli v korist nas bratov delavcev upava, da vkrenete najboljše v splošno korist. Na zdar.

Kalan — Meden.

Brat predsednik zaključi sejo ob 6. uri zvečer.

Martin Železnikar, predsednik.
A. J. Terbovec, zapisnikar
Zofka Birk, zapisnikarca.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

KOLEDAR

"Glas Naroda" za leto 1914

je izšel; oskrbljen je z lepimi slikami in dobrimi spisi, ter zaeno tiskano polo obširnejši. Velja s pošto vred 30 centov.
Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York City
ali v podružnici
Frank Sakser
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NAŠI ZASTOPNIKI.

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:
Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:
John Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Matt. Malovrh, Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:
Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Anton Kikel, Youngstown, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

John Ruzich, Wardner, Idaho.
Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši:drži, nego lovi.

Ljudje, ki poznajo dobri tobak, kadijo Havana cigare.
Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range.
Varos in Iby so tudi dobre cire. Vse te izdeluje
LOUIS TILLMAN
Aurora, Minn.

VARNOST!

Skrb, s katero se vodi **Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč** Koristi vlagateljev in varnostnjih vlog je prva skrb naših ravnateljev in uradnikov.
Mi Vas vabimo, da zberete našo banko za Vaše vloge.
Premoženje 3,000,000
BANK of SHEBOYGAN
A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Old Phone: Douglas 63-M.
Chas. Strand
1206 COMMONWEALTH AVE., GARY, (New Duluth), MINN.
SLOVENCEM IN HRVATOM PRIPOROČAM SVOJO NOVOUREJENO **GOSTILNO**, ZALOŽENO Z RAZNOVRSTNIMI PIJAČAMI IN SMODKAMI.

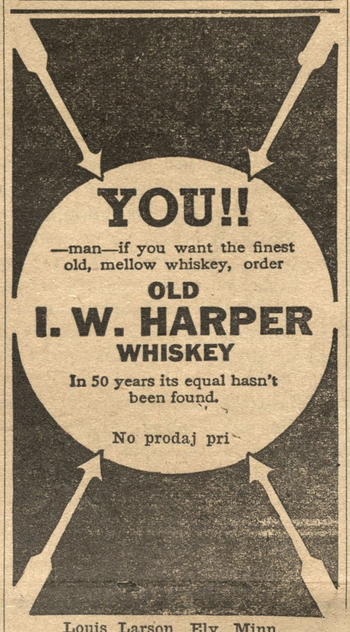

Louis Larson, Ely, Minn.
John Gouže, Frank Veranth,

How much do you earn?
" " " "Spend?
" " " "Waste?
" " " "Save?

NASA BANKA NAJ BO VASA BANKA.

Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu posameznih oseb, tvrdk ali družb.

PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 ODSTOTKE

Miners State Bank Chisholm, Minn.

Izšla je knjiga

JOHANCA
ALI
VODIŠKI ČUDEŽI

Knjige je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natančno popisano kake čudeže je delala Johanca na Reki in Vodicah, kako je kri "švicala" in kako je denar izvabljala iz revnega ljudstva ter kdo ji je šel na roko pri teh sleparijah. Knjiga je deloma v prozi, deloma pa v pesmih; tudi MIKE CEGARE ji je posvetil poseben slavospev.

Cena s poštnino vred je le 25 centov.

Obenem naznanjam, da pošljem vsakemu, dokler zaloga ne poide, sledeče tri knjige za samo $1.00.
Pravo rudečo škofovo brošuro
"Ženinom in Nevestam v pouk za srečen zakon"
spisal Ant. Bonaventura, škof ljubljanski. Znižana cena 50c.
1 **Johanca ali Vodiški čudeži** Cena,.....25c
1 Nesreča na morju, **Katastrofi Titanica in Volturna,** Cena 40c

Vse tri knjige skupaj za samo $1.00

Denar pošljite v rekomandiranem pismu, po Money Order ali pa v znamkah in takoj odpošljem, kar bode kdo naročil.

LUDWIG BENEDIK
2302 Catalpa Avenue, -:- Ridgewood, N. Y.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik
"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:
Za celo leto - - - - - - - $2.00
za pol leta - - - - - - - 1.00

Za Evropo in Canado:
Za celo leto - - - - - - - $3.00
za pol leta - - - - - - - 1 50